

การให้ความสำคัญกับชุมชนที่สำคัญ

ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

กลุ่มงานนโยบายและพัฒนาระบบการบริหาร สำนักนโยบายและแผน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ถึงแม้จะไม่มีงบประมาณ แต่สำนักงานฯ ไม่ได้ทอดทิ้งและตระหนักถึงการให้ความสำคัญกับชุมชน โดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งหวังที่จะให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างชุมชนและสังคมให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านต่างๆ ของสำนักงานฯ ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

นายสรศักดิ์ เพียรเวช
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นองค์กรที่สนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติและเป็นองค์กรที่เชื่อมโยงกับชุมชนและประชาชนในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนในด้านการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างต่อเนื่องยาวนาน โดยปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ (เกียกกาย)

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร สำนักงานฯ ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ การสร้างทัศนคติ และการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรกับชุมชนบริเวณใกล้เคียง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงจัดโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมถึงตัวแทนชุมชนโดยรอบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ จำนวน ๑๐ คน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) กับสำนักงานฯ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประชาธิปไตยต่อไป

บทสรุปผู้บริหาร

กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มครู อาจารย์ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตลอดจนตัวแทนเยาวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาคได้รับทราบภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง มีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทบทวนการทำงานที่ผ่านมา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง โดยผนึกกำลังด้านประชาธิรัฐให้มากขึ้น พร้อมกับให้มีการทบทวนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองเพื่อเตรียมรับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อให้เป็นโครงการนำร่องในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ (PMQA) ที่ได้กำหนดให้มีการนำองค์การประกอบด้วย ๑) การนำองค์กรโดยผู้บริหารของส่วนราชการ ๒) การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับ กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) โดยมีตัวแทนชุมชนเขียวไข่กา ชุมชนบ้านพักองค์การทอผ้า ชุมชนบางกระบือ ๑๔ และชุมชนวัดแก้วฟ้าจุฬามณี สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตดุสิตเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกผู้นำชุมชน จำนวน ๑๐ คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชาธิปไตยกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์ เนื้อหา รูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม) และเข้าร่วมกิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ในวันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร และแจกแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) เพื่อประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

๑. ด้านวิชาการ เฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖
๒. ด้านการมีส่วนร่วม เฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕
๓. ด้านบริหารจัดการ เฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๑
๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้ เฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๒

ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ได้ความรู้เป็นอย่างมาก ๒) ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมายเพราะมีหลายคนให้ความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรม และ ๓) อยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอีก ดังนั้น จึงคาดว่าผู้นำชุมชนจะเข้าใจถึงปัญหาและเข้าร่วมจิตอาสา ทำงานตามความถนัดของตนเอง ทำให้ประชาชนมีหลักยึดเหนี่ยว และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ครอบครั้ว และมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น โดยงบประมาณในการจัดกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) จำนวน ๑๐ คน ใช้งบประมาณเหลือจ่ายจากการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของสำนักงานฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นค่าพาหนะให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐ คน ๆ ละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐.- บาท (สองพันบาทถ้วน)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
ส่วนที่ ๑	
- ความเป็นมา	๑
- การให้ความสำคัญ	๑
ส่วนที่ ๒	
- กระบวนการให้ความสำคัญกับชุมชน โดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกี่ยวกาย)	๓
ส่วนที่ ๓	
- ขั้นตอนกิจกรรมการให้ความสำคัญกับชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกี่ยวกาย) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๗
ส่วนที่ ๔	
- ผลการดำเนินงาน	๘
ส่วนที่ ๕	
- บทสรุป	๑๗
ภาคผนวก	๑๙
- คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๒๗๒๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐	
- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ องค์กรตามแนวทาง PMQA	
- สรุปรายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของกลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกี่ยวกาย)	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	๙
๒ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	๑๐
๓ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑
๔ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกอบอาชีพ	๑๑
๕ ข้อมูลความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มเป้าหมาย	๑๒
๖ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย จำแนกตามรายข้อคำถาม	๑๓
๗ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม	๑๔
๘ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านบริหารจัดการ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม	๑๔
๙ รายการประเมินความพึงพอใจในการนำความรู้ไปใช้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม	๑๕
๑๐ รายการประเมินภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายด้าน	๑๕

สารบัญแผนภาพ

หน้า

๑ กราฟจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

๑๐

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนำหลักเกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาใช้ เพื่อต้องการให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นให้การนำองค์กรเป็นไปอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาตนเองมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัดสินใจการบริหารโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง ทำงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์ PMQA ในประเด็นการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม ในหัวข้อความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ ซึ่งการสนับสนุนชุมชนตามความหมายของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนราชการควรพิจารณาการเข้าไปร่วมกับชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักของส่วนราชการ ประกอบกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ (เกียกกาย) ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา ได้ร่วมกันวางกรอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสนับสนุนชุมชน โดยนำหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนที่สำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาทบทวน ปรับปรุงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างสาธารณประโยชน์และพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการขยายฐานชุมชนเข้มแข็งให้ครอบคลุมกว้างขวางมากกว่าเดิม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA จึงได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนที่สำคัญอีกครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับบริบท และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีการออกพื้นที่และดำเนินโครงการในหลายพื้นที่ โดยหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนที่สำคัญที่กำหนดว่าเป็น “ชุมชนที่อยู่ในบริเวณรัศมีไม่เกิน ๑ กิโลเมตร โดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย)” เพิ่มเติมเป็น “หรือเป็นชุมชนที่มีรัศมีมากกว่า ๑ กิโลเมตร ตามที่สำนักงานฯ กำหนด” เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึงต่อเนื่อง และมีความสะดวกในการเดินทางไปร่วมกิจกรรม ตลอดจนกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ ควรเป็นกิจกรรมจิตอาสาที่ใช้สมรรถนะหลักขององค์กรในการส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งให้กับชุมชน พร้อมทั้งเน้นการเสริมสร้างภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสถาบันนิติบัญญัติอย่างยั่งยืน โดยมอบหมายให้สำนักประชาสัมพันธ์ เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับชุมชนที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจนถึงปัจจุบัน

การให้ความสำคัญ

จากการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ (เกียกกาย) และมีชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่อาศัยโดยรอบ เช่น ชุมชนบ้านพักองค์การทอผ้า ชุมชนเขี้ยวไขก่า ชุมชนบางกระบือ ๑๔ และชุมชนวัดแก้วฟ้าจุฬามณี ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและชุมชนใกล้เคียง เพื่อเป็นการนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สนองนโยบายตามแผนยุทธศาสตร์ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

และสิ่งแวดล้อมขององค์กร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ การสร้างทัศนคติ และการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรกับชุมชนบริเวณใกล้เคียง สำนักประชาสัมพันธ์ ภายใต้คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Corporation Social Responsibility : CSR) ร่วมกับชุมชนบริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) และดำเนินโครงการสาธารณประโยชน์เพื่อสร้างและพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งบริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) : กิจกรรมปันความรู้สู่ชุมชน “สัมผัสการทำงานของสถาบันนิติบัญญัติ ชมห้องประชุมรัฐสภา และพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกิจกรรม “จิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน” ซึ่งมีทั้งการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย “หมอกกฎหมาย” กิจกรรมตรวจสอบสุขภาพและปรึกษาปัญหาสุขภาพจิต และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเชิญผู้นำ/ตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ร่วมกัน รวมทั้งได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน ตลอดจนมีส่วนร่วมและผนึกกำลังด้านประชาธิปไตยในการขับเคลื่อนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไปสู่การปฏิบัติและได้มีโอกาสทบทวนปณิธานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

จากกิจกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนอกจากจะสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองและแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแล้วยังทำให้เห็นว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตระหนักถึงความสำคัญของทุกคนที่อยู่ในชุมชนบริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ตลอดจนเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความเข้าใจ ความรัก ความสามัคคี และได้เข้ามาสัมผัสการทำงานของสถาบันนิติบัญญัติอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ประชาชนในชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) สามารถเป็นสื่อบุคคลในการเผยแพร่ความรู้ไปสู่สังคม ตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานฯ ในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ ๒

กระบวนการให้ความสำคัญกับชุมชน

โดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย)

จากข้อสังเกตเกี่ยวกับการสนับสนุนชุมชนตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ว่า “ส่วนราชการควรพิจารณาการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักของส่วนราชการ” โดยสมรรถนะหลักขององค์การเป็นขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นหัวใจสำคัญซึ่งทำให้สร้างความได้เปรียบในสภาพแวดล้อมของการบริการ หากขาดสมรรถนะหลักที่จำเป็นอาจจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความท้าทาย หรือความเสียเปรียบของส่วนราชการในการแข่งขัน และการสร้างความยั่งยืน ดังนั้น “สมรรถนะหลัก” ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงหมายถึงสิ่งที่ส่วนราชการมีความเชี่ยวชาญมากที่สุด

ทั้งนี้ ภารกิจหลักของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คือ การสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติ ซึ่งมีงานด้านการบริการ งานด้านการให้การสนับสนุน ผลผลิต ผลลัพธ์ขององค์กร ดังนั้น ความเป็นมืออาชีพด้านการสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติจึงถือเป็นสมรรถนะหลักของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความสำคัญกับชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) มาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการอย่างเป็นระบบ (PDCA : Plan Do Check Act) ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ การดำเนินการให้ความสำคัญกับชุมชนที่สำคัญ สำนักงานฯ ใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนที่สำคัญโดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย ๑) ชุมชนที่อยู่ในบริเวณรัศมีไม่เกิน ๑ กิโลเมตร โดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) หรือเป็นชุมชนที่มีรัศมีมากกว่า ๑ กิโลเมตร ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด ๒) บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งผู้บริหารระดับสูง (ประกอบด้วย เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และมีความสะดวกในการเดินทางไปร่วมกิจกรรม และ ๓) กิจกรรมที่ดำเนินเพื่อการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญต้องเป็นกิจกรรมจิตอาสาที่ใช้สมรรถนะหลักขององค์กรในการส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งให้กับชุมชน พร้อมทั้งเน้นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา

การประเมินและปรับปรุงกระบวนการอย่างเป็นระบบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

การเรียนรู้ชุมชนที่สำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยใช้เครื่องมือการประเมินและปรับปรุงกระบวนการอย่างเป็นระบบ PDCA : Plan Do Check Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ระบบ PDCA	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม	เอกสารประกอบ
P	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA - คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐ (คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ ๒๗๒๙/๒๕๕๙) 	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ที่ ๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
		<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์/กลุ่มเป้าหมายการจัดโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ 	<ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนที่สำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
		<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม - คัดเลือกตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) 	<ul style="list-style-type: none"> - คำกล่าวต้อนรับ โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นางสาวสุภาสินี ชมะสุนทร) - คำกล่าวต้อนรับ โดยผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ (นางจงเดือน สุทธิรัตน์)

ระบบ PDCA	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม	เอกสารประกอบ
D	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	- จัดโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	- โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย - กำหนดการโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย วันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
C	ผู้ประเมินภายนอก (คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA)	- ดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าวนับเป็นกิจกรรมให้ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งรวมทั้งตัวแทนกลุ่มเป้าหมายมีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนพร้อมทั้งได้มีส่วนร่วมและผนึกกำลังด้านประชาธิปไตยในการขับเคลื่อนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานฯ สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน และสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของส่วนราชการ	- รายงานและประเมินผลโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ของกลุ่มเป้าหมาย ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย)

ระบบ PDCA	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม	เอกสารประกอบ
A	สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุนชุมชน ที่สำคัญ	- ดำเนินการเพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ตามเกณฑ์ การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ ต่อไป	

ส่วนที่ ๓

ขั้นตอนกิจกรรมการให้ความสำคัญกับชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกี่ยวกาย)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๒๗๒๙/๒๕๕๙
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

- ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์/กลุ่มเป้าหมายการจัดโครงการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๐
- มอบหมายผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
- คัดเลือกตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(เกี่ยวกาย)

สำนักประชาสัมพันธ์ ได้ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตดุสิตจัดหา
กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร (เกี่ยวกาย) จำนวน ๑๐ คน เข้าร่วมกิจกรรม

สำนักประชาสัมพันธ์จัดกิจกรรมฯ ในวันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐
ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
ประเมินผลกิจกรรม

สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรและสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ
ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมสนับสนุนชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

ส่วนที่ ๔ ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักประชาสัมพันธ์ได้จัดโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : กิจกรรมสานเสวนา เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ตัวแทนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละภูมิภาค จำนวน ๑๕ จังหวัด ตัวแทนชุมชนประชาธิปไตย จำนวน ๔ ภาค ภาคละ ๕ คน และมีตัวแทนตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) จำนวน ๑๐ คน โดยในส่วนของตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานฯ ได้ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตดุสิตจัดหากลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) จำนวน ๑๐ คน เข้าร่วมกิจกรรมฯ ในวันที่เสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร โดยได้เข้าร่วมกิจกรรมการถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์ เนื้อหา รูปแบบและวิธีการในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม) และเข้าร่วมกิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ในกลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง ร่วมกับผู้นำชุมชนกรุงเทพมหานคร จังหวัดลพบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และชุมชนประชาธิปไตยภาคกลาง

ทั้งนี้ จากการประเมินผลกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ตัวแทนชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ประเมินผลความพึงพอใจออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านวิชาการและองค์ความรู้

- ๑) ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย
- ๒) ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง
- ๓) ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย
- ๔) ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย
- ๕) ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง

๒. ด้านการมีส่วนร่วม

- ๑) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย
- ๒) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง

๓. ด้านบริหารจัดการ

- ๑) การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่
- ๒) ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด

๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้

- ๑) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป
- ๒) นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (คำถามปลายเปิด)

- ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยแจกแบบสอบถาม ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐ ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน ๑๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

- วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่ (Frequency)

และร้อยละ (Percentage)

- วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายข้อ ดำเนินการโดยประเมินระดับคะแนนซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง	ระดับน้อย
๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง	ระดับปานกลาง
๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง	ระดับมาก
๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒	๒๐.๐
หญิง	๘	๘๐.๐
รวม	๑๐	๑๐๐

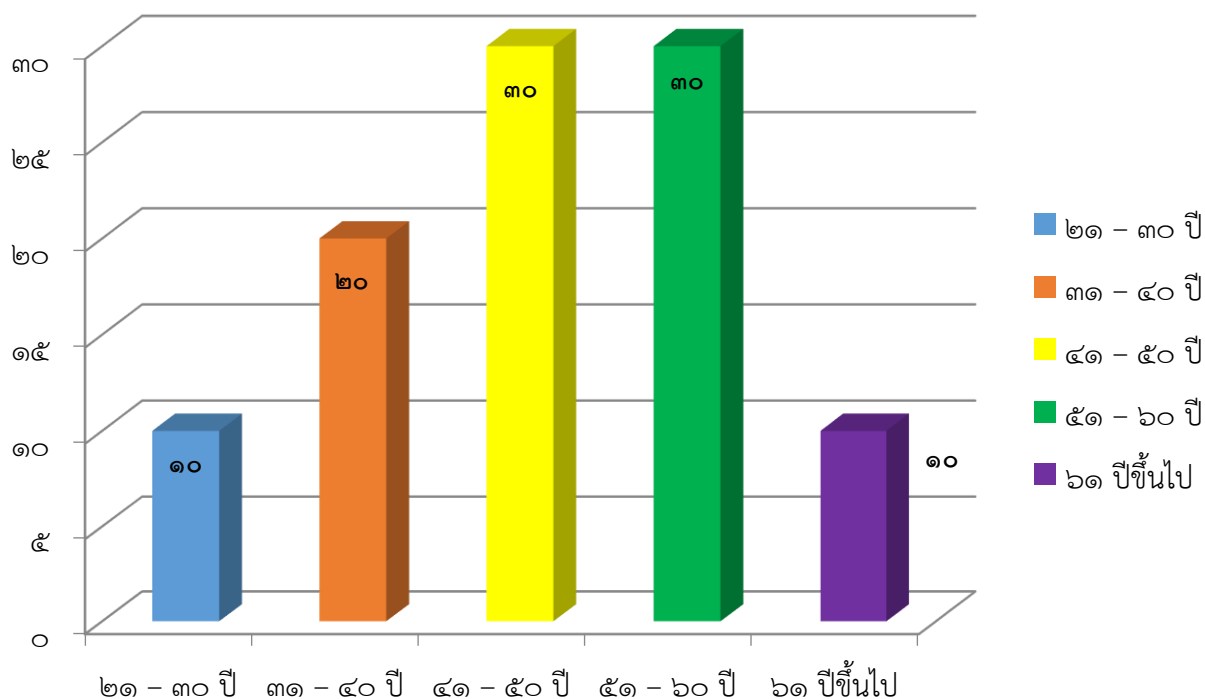
จากตารางที่ ๑ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๒๐

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
๒๑ - ๓๐ ปี	๑	๑๐.๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๒	๒๐.๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๓	๓๐.๐
๕๑ - ๖๐ ปี	๓	๓๐.๐
๖๑ ปีขึ้นไป	๑	๑๐.๐
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี และมีอายุ ๕๑ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และอายุ ๒๑ - ๓๐ ปี กับ อายุ ๖๑ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

กราฟที่ ๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

จากกราฟที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๔๑ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๐

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒	๒๐.๐
ปริญญาตรี	๗	๗๐.๐
ปริญญาโท	๑	๑๐.๐
อื่น ๆ	-	-
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมาได้มีการศึกษาระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	๗	๗๐.๐
พนักงานบริษัทเอกชน	๑	๑๐.๐
รับจ้าง	๑	๑๐.๐
อื่นๆ	๑	๑๐.๐
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมาอาชีพรับจ้าง อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่นๆ (แม่บ้าน) ร้อยละ ๑๐

ดังนั้น จะเห็นว่าผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๖๐ ปี จบการศึกษาปริญญาตรี และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ ๕ ข้อมูลความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มเป้าหมาย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปร ความหมาย
ความพึงพอใจด้านวิชาการและองค์ความรู้		
๑) ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๒) ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๕	มากที่สุด
๓) ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย	๔.๑	มาก
๔) ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๕) ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๓	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๓๘ (ร้อยละ ๘๗.๖)	มาก
ความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม		
๑) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย	๔.๓	มาก
๒) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๒	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๒๕ (ร้อยละ ๘๕)	มาก
ความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ		
๑) การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๔.๕	มากที่สุด
๒) ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๕๕ (ร้อยละ ๙๑)	มากที่สุด
ด้านการนำความรู้ไปใช้		
๑) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป	๔.๖	มากที่สุด
๒) นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในชุมชน/จังหวัด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๖ (ร้อยละ ๙๖)	มากที่สุด

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจของการดำเนินการจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน

ตารางที่ ๖ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย จำแนกตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๒. ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๕	มากที่สุด
๓. ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย	๔.๑	มาก
๔. ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๕. ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๓	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๓๘	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ หัวข้อ ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย เนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และวิทยากรบรรยาย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓ และความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖

ดังนั้น จากการวิเคราะห์จะเห็นว่าวิทยากร และรูปแบบเนื้อหาในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และการบรรยายมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อให้รูปแบบเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น ควรให้วิทยากรแบ่งกลุ่มระดมสมองร่วมกันทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ และฝึกการถ่ายทอดเนื้อหา ให้มีความกระชับ ชัดเจน และตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และชัดเจน ในประเด็นคำถามเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ ๗ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย	๔.๓	มาก
๒. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๒	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๒๕	มาก

จากตารางที่ ๗ แสดงให้เห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓ รองลงมาการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕

จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า วิทยากรสามารถกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังการบรรยายและการแบ่งกลุ่มระดมสมองในระดับมาก ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เห็นควรให้วิทยากรฝึกการเป็นวิทยากรกระบวนการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๘ รายการประเมินความพึงพอใจในด้านบริหารจัดการ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๔.๕	มากที่สุด
๒. ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๕๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๘ แสดงให้เห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕ และความเหมาะสมของภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๑

จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่และภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมในคราวต่อไป

ตารางที่ ๙ รายการประเมินความพึงพอใจในการนำความรู้ไปใช้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อความ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. ท่านสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งต่อไป	๔.๖	มากที่สุด
๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๖	มากที่สุด

จากตารางที่ ๙ แสดงให้เห็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการนำความรู้ไปใช้ พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในชุมชน/จังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๒

จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) มีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด และพร้อมจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง

ทั้งนี้ ภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย แสดงดังตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ รายการประเมินภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายด้าน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. ภาพรวมความพึงพอใจด้านวิชาการ	๔.๓๘	มาก
๒. ภาพรวมความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม	๔.๒๕	มาก
๓. ภาพรวมความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ	๔.๕๕	มากที่สุด
๔. ภาพรวมความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นความพึงพอใจในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖ รองลงมาคือความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ๔.๕๕ รองลงมาคือความพึงพอใจด้านวิชาการ ๔.๓๘ และมีความพึงพอใจ

ด้านการมีส่วนร่วม ๔.๒๕ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ มีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๙

จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มเป้าหมายมีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างยิ่ง และพร้อมจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง

ดังนั้น เห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเชิญกลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานฯ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาและสำนักงานฯ อันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ได้รับทราบถึงการดำเนินงาน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ตลอดจนเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานกับชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ด้วย

ส่วนที่ ๕ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ มุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์ สร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทย เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนที่สำคัญ และพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง คือ โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ : กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนชุมชนเขียวไข่กา ชุมชนบ้านพักองค์การทอผ้า ชุมชนบางกระบือ ๑๔ และชุมชนวัดแก้วฟ้าจุฬามณี จำนวน ๑๐ คน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มเป้าหมายต่อการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการและองค์ความรู้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านบริหารจัดการ และด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

๑. ควรให้วิทยากรแบ่งกลุ่มระดมสมองร่วมกันทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ และฝึกการถ่ายทอดเนื้อหาให้มีความกระชับ ชัดเจน และตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และชัดเจนในประเด็นคำถามเพิ่มมากขึ้น

๒. ควรให้วิทยากรฝึกการเป็นวิทยากรกระบวนการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๓. กลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) มีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานฯ เป็นอย่างมาก และพร้อมจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง

๔. ควรเชิญกลุ่มเป้าหมายโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานฯ จำนวนเพิ่มมากขึ้น และควรให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ได้ความรู้เป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับชุมชนที่สำคัญโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ให้สอดคล้องตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานฯ ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหาร และบุคลากร ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
๒. ควรมีการรายงานผลการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบงานอย่างเป็นระบบ
๓. ควรมีการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) เพื่อติดตามผลของการจัดกิจกรรม

๔. ควรมีการขยายพื้นที่กลุ่มเป้าหมายให้ชุมชนโดยรอบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานฯ เช่น การเข้าร่วมรับฟังการเสวนา สัมมนา การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา เป็นต้น

๕. ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์ความรู้ของรัฐสภา ตลอดจนการสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่

๖. ควรจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับชุมชน โดยนำองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อาทิ การให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย การออกบูธจัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ประโยชน์ในการสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่

๗. สร้างความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันนิติบัญญัติ พร้อมเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานฯ อย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๒๗๒๕/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐

ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริม
และสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทย
ให้ยั่งยืน นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗ -
๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด
ที่กำหนดไว้ รวมทั้งเพื่อให้การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ
สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็น
พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

๑. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(นางสาวสุภาสินี ชมะสุนทร)	ประธานกรรมการ
๓. นายประสิทธิ์ อนันตวิรุฬห์	รองประธานกรรมการ
๔. นายประวิช ตั้งใจมั่น	รองประธานกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง
และวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	กรรมการ
๗. นางสินีนาด ดุลยสุข	กรรมการ
๘. นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์	กรรมการ
๙. นางบุญพา ฝ่ำสำราญ	กรรมการ
๑๐. นางนวชร เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๑. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย
และกิจการรรมสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๒. นางสุภาวดี ชิตชิน	กรรมการ
๑๓. นางอารยะหญิง จอมพลาพล,	กรรมการ
๑๔. นางสาวมันทนา ศรีเพ็ญประภา	กรรมการ
๑๕. นายสุเทพ เอี่ยมคง,	กรรมการ
๑๖. นายเชษฐา ทองยิ่ง	กรรมการ
๑๗. นายณัฐสิทธิ์ เวียงทอง	กรรมการ

๑๘. นายอาพล นันทขว้าง	กรรมการ
๑๙. นายหริินทร์ สุตะบุตร	กรรมการ
๒๐. นางสุประวีณ์ มีมา วชิรไตรภพ	กรรมการและเลขานุการ
๒๑. นายวิโรจน์ เฟ็งสะและ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวบุศรา เฟ็งนุ่ม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. เสริมสร้างความเป็นพลเมืองให้มีความเข้มแข็งในทุกภูมิภาคของประเทศ
๒. ขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และปณิธานร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามวิถีไทยภายใต้รัฐธรรมนูญ และบรรลุเป้าหมายความเป็นพลเมืองของอาเซียน
๓. ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่มีพันธกิจในด้านการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
๔. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐
๕. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และงบประมาณที่กำหนดไว้
๖. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.

(นายสรศักดิ์ เพ็ญเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA

ที่ ๑ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๒๔๖๓/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือการบริการภาครัฐแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายนั้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตามแนวทาง PMQA ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ที่ ๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริการจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA ชุดใหม่ จำนวน ๖ ชุด ประกอบด้วย

หมวด ๑ การนำองค์การ

๑. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นางจันทร์เพ็ญ อานามวัฒน์	ประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน	รองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานนโยบายและพัฒนาระบบ
การบริหาร	อนุกรรมการ
๕. นางสาวพร สุขเอียด	อนุกรรมการ
๖. นางสาวสิริธร ลิ้มปทยอม	อนุกรรมการ
๗. นางวรรณฤทัย สงวนรักษ์	อนุกรรมการ
๘. นางณัชชา ศรีเพลิง	อนุกรรมการ
๙. นางสาวนริศรา พลทรัพย์	อนุกรรมการ
๑๐. นางจิราพร ธีระวันธุ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวณัฐกานต์ จุฑามาตย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวจุฑาวรรณ ชันธวิทย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวชื่นกมล ประจูดทะเล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวนฤมล สุธะราช	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

๑. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(นายคุณวุฒิ ตันตระกูล)	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ	อนุกรรมการ
๔. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานยุทธศาสตร์การบริหาร
ทรัพยากรบุคคล	อนุกรรมการ
๕. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานติดตามและประเมินผล	อนุกรรมการ
๖. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานแผนงานและโครงการ	อนุกรรมการ
๗. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานนโยบายและพัฒนาระบบ
การบริหาร	อนุกรรมการ
๘. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารงานบุคคล	อนุกรรมการ
๙. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา	อนุกรรมการ
๑๐. นางวรรณฤทัย สงวนรักษ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวจุฑารรณ ชันฉวีทย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รัฐา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวศศิรัช อนันต์วิชาญ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวภาคสมน มูลศาสตร์สาธิต	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๑. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(นางสาวสุภาสินี ชมะสุนทร)	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานประสานสภาผู้แทนราษฎร	อนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักการคลังและงบประมาณ	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
รัฐสภา	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักการประชุม	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒	อนุกรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓	อนุกรรมการ

๑๖. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๘. นางอารยะหญิง จอมพลาพล	อนุกรรมการ
๑๙. นางบุญพา เผ่าสำราญ	อนุกรรมการ
๒๐. นางสุภาวดี ชืดชิน	อนุกรรมการ
๒๑. นางนันทิยา ชายเกตุ	อนุกรรมการ
๒๒. นายณัฐสิทธิ์ เวียงทอง	อนุกรรมการ
๒๓. นายสัมพันธ์ชัย สิ้นธวงษ์	อนุกรรมการ
๒๔. นายทรินทร์ สุตะบุตร	อนุกรรมการ
๒๕. นางสาววิภูสนา สาคฤชานันท์	อนุกรรมการ
๒๖. นางสาวบุศรา เพ็งนุ่ม	อนุกรรมการ
๒๗. นางสาวพร สุขเอียด	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๘. นางสาวนารีลักษณ์ ศิริวรรณ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นางสาวปิยะวรรณ ปานโต	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นางสาวศรันยา สีมา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางสาวปรียวรรณ สุวรรณสุนัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๒. นายสุวิทย์ สิริตปนิยะ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

๑. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นางพรพรรณนต์ ไทยวัฒนานุกูล)	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร	รองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน	อนุกรรมการ
๕. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานวิชาการและประสานการพัฒนา	อนุกรรมการ
๖. นางศิริพร โทตรภวานนท์	อนุกรรมการ
๗. นางสาวบุษราภรณ์ อัครนิธยานนท์	อนุกรรมการ
๘. นางสาวจันทนา สมหวัง	อนุกรรมการ
๙. นางณัชชา ศรเพลิง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นางธีรพร สอดส่องกฤษ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นางสาวณัฐติยา ปาสชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวจริยา จรัสเพิ่มสุข	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวสุรรัตน์ หลาวเพชร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวรัญญา จันทะแพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวชลิตา สารสุวรรณ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวชัญญาภักดิ์ เนื่องโคตะ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร

๑. ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ (นางชลลดา กันค้อย)	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ ก.ร.	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง	รองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร	รองประธานอนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน	อนุกรรมการ
๖. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ	อนุกรรมการ
๗. นางสาวปิยะธิดา อินทวารี	อนุกรรมการ
๘. นางสาวจันทนา ศักดานุวัฒน์วงศ์	อนุกรรมการ
๙. นางกาญจนา สุขนิวัฒน์ชัย	อนุกรรมการ
๑๐. นายเกียรติคุณ กอนีนัย	อนุกรรมการ
๑๑. นางสาวสิริธร ลิ้มพยอม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางสาวปัทมา บุญทริกบุตร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวณัฐธียาภรณ์ ผลาวงษ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รัฐา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวเปรมฤดี แทนมาลา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวธวชนีย์ คำรงนิธิกุล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นางสาวกรกช จันทร์ธีรสกุล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

๑. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร/ที่ปรึกษา ที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ประธานอนุกรรมการ
๒. ว่าที่ ร.ต.ต. อาพัทธ์ สุขะนันท์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นายศิริโรจน์ แพทย์พันธ์ุ์	รองประธานอนุกรรมการ
๔. นางสาวศุภพรรัตน์ สุขพุ่ม	รองประธานอนุกรรมการ
๕. นายวิทยา จิตบุญ	อนุกรรมการ
๖. นางสาวกฤษณี มาศรีจันทร์	อนุกรรมการ
๗. นางสาวนงทิพา ของสิริวัฒน์กุล	อนุกรรมการ
๘. นางสาวพร สุขเอียด	อนุกรรมการ
๙. นางสาวอรวรรณ สังขวารี	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวศกิมิณาภรณ์ สุวรรณรงค์	อนุกรรมการ
๑๑. นางนันทิยา ชายเกตุ	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวบุศรา เพ็งน่วม	อนุกรรมการ
๑๓. นายอภิรักษ์ บัวทอง	อนุกรรมการ
๑๔. นางปิยะดา ชุติศรวี	อนุกรรมการ

๑๕. นางณัชชา ศรเพลิง	อนุกรรมการ
๑๖. นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ	อนุกรรมการ
๑๗. นางสาววรรณฤดี แก่นสุข	อนุกรรมการ
๑๘. นางสาวนริศรา พลทรัพย์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. นางสาวสุธาทิพย์ ไทยเกิด	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวศิวะพร ทองพูน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นายเกรียง สุนทรงาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวณัฐติยา ปาลชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาววิลาวัลย์ วังฤทธิ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นางสาวภคสมน มุลศาสตราสาร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นายณัฐวุฒิ จอมศรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามแบบสอบถามที่กำหนดให้ตอบตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ในหมวดที่รับผิดชอบพร้อมรายงานการประเมินองค์กรด้วยตนเอง (Self - Assessment)

๒. วิเคราะห์และประเมินเพื่อหาจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาองค์กร จัดทำแผนพัฒนาองค์กรในหมวดที่รับผิดชอบให้สอดคล้อง และเป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กร

๓. ดำเนินการตามแผนพัฒนาองค์กรในหมวดที่รับผิดชอบ ติดตามการดำเนินงาน พร้อมจัดทำรายงานความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข รอบ ๙ เดือน และ ๑๒ เดือน พร้อมนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการ

๔. ดำเนินการประเมินองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับก้าวหน้า (Progressive Level) และพัฒนาสู่ความโดดเด่นรายหมวด เพื่อการตรวจประเมินภาคสมัครใจ สำหรับการตรวจประเมินเข้าสู่การสมัครขอรับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามแนวทางการบริหาร การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

๕. ดำเนินการรายงานผลลัพธ์การดำเนินการ หมวด ๗ นำเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ

เมื่อคณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการใดๆ แล้วเสร็จ ให้รายงานต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการองค์กรตามแนวทาง PMQA พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐.

(นายสรศักดิ์ เพ็ญเวช)

ประธานกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ
องค์กรตามแนวทาง PMQA

หมายเลขการสภาผู้แทนฯ

เลขรับ 099/11/60

บันทึกข้อความวันที่ 14 พ.ย 60

เวลา 14.30 น.

ส่วนราชการ สำนักประชาสัมพันธ์ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ฯ ๐๒๒๔๔ ๒๕๑๕-๖

ที่ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง สรุปรายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของกลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

ด้วย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘, ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และกลุ่มครูอาจารย์ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตลอดจนตัวแทนยุวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาค ได้รับทราบสภาพการณ์เปลี่ยนแปลง ตลอดจนการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทบทวนการทำงานที่ผ่านมา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้มีการทบทวนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองเพื่อเตรียมรับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อให้เป็นโครงการนำร่องในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ (PMQA) ที่ได้กำหนดให้มีการนำองค์การ ประกอบด้วย ๑) การนำองค์การโดยผู้บริหารของส่วนราชการ ๒) การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม จึงได้ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตดุสิต จัดหากลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) จำนวน ๑๐ คน มาเข้าร่วมกิจกรรมฯ ในวันที่เสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร นั้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำสรุปรายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย) ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสุประวิณี มีมา วชิรไตรภพ)

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

(นางสาวขวัญเรือน สังข์ประไพ)

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ฯ

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เพื่อโปรดพิจารณาสรุปรายงานและประเมินผลโครงการฯ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

(นางจงดือน สุทธิรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ ๑๖ พ.ย ๖๐

สรุปรายงานและประเมินผล
โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐
ณ โรงแรมรอยัลซิดดี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
ของกลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เกียกกาย)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สำนักประชาสัมพันธ์ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ

สารบัญ

สรุปผลการดำเนินงาน

หน้า

- กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ๑
- กำหนดการจัดกิจกรรม ๕
- คำกล่าวต้อนรับ ๖
- คำกล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ ๗
- การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์เนื้อหา รูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม) ๙
- สรุปผลการถอดบทเรียนของภาคกลาง ๓๕
- กิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ๔๑

ประเมินผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรม

- สรุปผลการดำเนินงานความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ๔๓
- สรุปผลและข้อเสนอแนะ ๕๗

ภาคผนวก

- แบบประเมินผลความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม
- ประมวลภาพการจัดกิจกรรม

โครงการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

.....

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงการปฏิรูปประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา โดยได้มุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทยและพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง ตลอดจนส่งเสริมให้พลเมืองไทยได้เตรียมความพร้อมกับการก้าวเข้าสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในวาระการรวมตัวของประชาคมอาเซียน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ จึงจัดทำโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องที่มีประสิทธิผลสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญไปสู่ประชาชนทั่วทุกภาคของประเทศ อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้ประชาชนกว่า ๖๐ ล้านคนมีความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ไม่อาจสามารถกระทำการได้ในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น การดำเนินงานโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงจำเป็นที่จะต้องคัดเลือกพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนา และสะท้อนอัตลักษณ์ในแต่ละภูมิภาค ตลอดจนพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพในการรับรู้ และมีความสามารถถ่ายทอด และเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี อาทิ กลุ่มครู ผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนตัวแทนนักศึกษา และเยาวชนประชาธิปไตย โดยได้ดำเนินการแล้วเสร็จใน ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ จังหวัดสงขลาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครพนม ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง และภาคกลาง กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ หลังจากที่ได้นำดำเนินงานกิจกรรมทั้งห้าภาคเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตัวแทนเครือข่ายพลเมืองทั้งห้าภาคดังกล่าว ได้เข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร โดยร่วมกันระดมสมองและถอดบทเรียนการสร้างพลเมืองในประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการถอดบทเรียนนั้นไปสู่การจัดทำ “**ปณิธานการสร้างพลเมืองในประเทศไทย**” และนำเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับมอบปณิธานดังกล่าว ณ อาคารรัฐสภา ซึ่งปณิธานดังกล่าว เปรียบเสมือนคำมั่นสัญญาของเครือข่ายพลเมืองห้าภาคในการดำเนินงานเพื่อต่อยอดและขยายผลหลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรม

ต่อมา ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญได้คิดค้น “**Model**” เพื่อต่อยอดการพัฒนา โดยยังคงรักษากลุ่มเป้าหมายเดิม พร้อมๆกับการส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเดิมกับกลุ่มเป้าหมายใหม่ได้การบูรณาการการทำงานร่วมกัน ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ เนื้อหาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในลักษณะ “**พี่สอนน้อง**” และ “**เพื่อนสอนเพื่อน**” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในจังหวัดอุบลราชธานี ภาคใต้จังหวัดพังงา ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก ภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี และภาคกลางจังหวัดลพบุรี และได้มีการจัดกิจกรรมสานเสวนาในกรุงเทพมหานครในไตรมาสที่ ๔ เพื่อถอดบทเรียน “**แบบอย่างที่ดีการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง : มิติในประเทศและมิติของอาเซียน**”

พร้อมทั้งตัวแทนพลเมืองห้าภาคที่เข้าร่วมกิจกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ได้นำเสนอผลการถอดบทเรียนต่ออดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติและอดีตรองกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนักวิชาการ สื่อมวลชนในเวทีนานาชาติในงานเสวนาประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (๒nd Parliamentary ASEAN Community Forum) งานสัปดาห์จุฬาฯ อาเซียน ครั้งที่ ๕ (๕th Chula ASEAN Week) “ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕: ก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ อาคารเฉลิมราชกุมารี ๖๐ พรรษา (อาคารจามจุรี ๑๐) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ โดยมุ่งเน้นติดตามการดำเนินงานตามพันธนาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองและประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ภายใต้แนวคิดความร่วมมือของ “ประชารัฐ” ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานของภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม โดยยังคงกระบวนการ บูรณาการกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายพลเมืองทั้งห้าภาคตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากงบประมาณที่มีอย่างจำกัด ประกอบกับความท้าทายในการทำงานแบบกลุ่มจังหวัด (cluster) และการทำงานแบบข้ามกลุ่มจังหวัด (cross cluster) ดังนั้น ในการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จึงได้จัดกิจกรรมมีเขตหลักกลุ่มจังหวัดที่มียุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ที่คล้ายคลึงกัน คือ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดกิจกรรม ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคกลางและภาคตะวันออก จัดกิจกรรม ณ จังหวัดชลบุรี ภาคใต้ จัดกิจกรรม ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และในโอกาสที่การดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ในวาระปีแห่งการปฏิรูปประเทศ โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการตาม Road Map การปฏิรูปประเทศ อาทิ การมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การสิ้นสุดลงของวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติการปฏิรูปประเทศและส่งมอบต่องานไปยังรัฐบาลเพื่อไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารอย่างใกล้ชิดในระหว่าง ๑ – ๒ ปีข้างหน้า นั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรจัดกิจกรรมสานเสวนาขึ้นในไตรมาสที่ ๔ อีกครั้ง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘, ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ทั้งผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มครู อาจารย์ ที่สังกัดสำนักงานเขตให้พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตลอดจนตัวแทนเยาวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาคได้รับทราบภาพการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทบทวนการทำงานที่ผ่านมา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลันด้านประชารัฐให้มากขึ้น พร้อมกับให้มีการทบทวนพันธนาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองเพื่อเตรียมรับมือความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ตัวแทนกลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญในปีงบประมาณ ๒๕๕๘, ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ตลอดจนตัวแทนเยาวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาคได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีร่วมกัน

๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

๓. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมและฉันทกกำลังด้านประชารัฐในการขับเคลื่อนพันธนาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไปสู่การปฏิบัติ และได้มีโอกาสทบทวนพันธนาการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ตัวแทนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละภูมิภาคจำนวน ๑๕ จังหวัด จังหวัดละ ๖ คน รวมจำนวน ๙๐ คน
- ตัวแทนยุวชนประชาธิปไตย จำนวน ๔ ภาค ภาคละ ๕ คน รวมจำนวน ๒๐ คน
- ตัวแทนชุมชนโดยรอบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ จำนวน ๑๐ คน

๔. รูปแบบกิจกรรม

การสานเสวนาประชาธิปไตย ประกอบด้วย

กิจกรรมสานเสวนาประชาธิปไตย ณ รัฐสภา

- ๑) การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “**ประชาธิปไตยกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน**”
- ๒) การแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “**ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน**”
- ๓) นำเสนอผลการถอดบทเรียน เรื่อง “**ประชาธิปไตยกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน**” และ “**ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯฉบับใหม่**”
- ๔) กิจกรรมสานสัมพันธ์

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

วันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐

๖. สถานที่จัดกิจกรรม

- โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

๗. งบประมาณ

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ ตลอดจนตัวแทนยุวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาคได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ตีร่วมกัน
๒. กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน
๓. กลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไปสู่การปฏิบัติ และได้มีโอกาสทบทวนปณิธานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

๑๐. ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความเต็มใจและพึงพอใจในการเข้ามามีส่วนร่วม
ทางการเมืองกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

๑๑. การติดตามและประเมินผล

๑. แบบสอบถาม

๒. การสังเกต

.....

กำหนดการ

โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ

กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

วันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐

ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ บางพลัด กรุงเทพมหานคร

.....

เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ นาฬิกา

- ลงทะเบียนกลุ่มเป้าหมาย ณ ห้องปิ่นเกล้า ๑

เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา

- กล่าวต้อนรับ และชี้แจงวัตถุประสงค์ โดย
นางจงดเดือน สุทธิรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา

- การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “**ประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน**” (การสังเคราะห์
เนื้อหา รูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใน
ระบอบประชาธิปไตยระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม)
โดย ดร.ปรีชัช ดาวอุดม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร

- กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๓ ภาคตะวันออก และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ และยุวชนประชาธิปไตย

เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา

- การแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “**ปณิธานการ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน**”

โดย ดร.ปรีชัช ดาวอุดม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร

- กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๓ ภาคตะวันออก และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง และยุวชนประชาธิปไตย

- กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ และยุวชนประชาธิปไตย

คำกล่าวต้อนรับ

โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ
กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

นางสาวสุภาสินี ชมะสุนทร
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ครู และผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่าน

สวัสดีคะ ท่านผู้นำชุมชน และครูทุกท่านนะคะ ปีนี้เป็นปีที่ ๓ แล้วนะคะ ที่เราได้ร่วมงานกันมา การร่วมงานของเราชัดเจนขึ้นนะคะ และเมื่อวานนี้ดิฉันก็ได้ติดตามการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ เห็นว่าในหัวข้อต่าง ๆ ที่เราได้พูดคุยกันมาในแต่ละพื้นที่ก็จะได้อะไรที่จะกลับมาเป็นรูปธรรมในการทำงานของเราครั้งต่อไป รวมทั้งจะได้นำข้อมูล ข้อเสนอแนะ ของท่านนำไปสู่การทำงานในของสถานิติบัญญัติต่อไป

อีกอย่างหนึ่งก็คือ สิ่งที่ยอมรับทราบในวันนี้ คือเราเดินเรื่องปณิธาน มา ๒ ปี ทั้ง ๗ ข้อ ก็ยังคงตรงกับกาลสมัยอยู่แต่ว่าในการทบทวนปณิธานของท่านเพื่อจะได้เกิดความชัดเจนเป็นพิเศษที่จะตรงกับเป้าหมายมากยิ่งขึ้น เราทำงานกันมา ๓ ปี แล้ว เพราะฉะนั้นการเป็นสัญลักษณ์ในเรื่องของการที่ท่านจะมีตัวตนในการทำงานระยะยาวต่อไป ก็ขอให้กำลังใจว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังมีความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และต้องการให้ท่านสามารถยืนได้ด้วยตัวของท่านเอง และผู้ที่ช่วยเหลือให้กับชุมชนของท่าน นักเรียนโรงเรียนของท่านได้สามารถที่จะเป็นผู้ที่ช่วยกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในการช่วยจะช่วยขับเคลื่อนชุมชนของท่าน และขับเคลื่อนภาคของท่านและประเทศชาติไปด้วยกัน รวมทั้งเรื่องจะเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นพลเมืองอาเซียนด้วย

ขอกว่าในเบื้องต้นเท่านี้ และจะขอรับฟังแนวทางจากท่านเพื่อที่เราจะดำเนินการร่วมกันต่อไป ซึ่งจะทำให้การทำงานตรงนี้มี ความมั่นคง ยั่งยืน ถาวรต่อไป เรื่อย ๆ นะคะ ขอขอบคุณคะ

คำกล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์
โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๐
กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา
ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

นางจنتียน สุทธิรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

เรียน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ครู ผู้นำชุมชน และเยาวชนประชาธิปไตยที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่าน

ในนามของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่วันนี้เป็นโอกาสดีมากที่ทุกท่านจะได้มาพบพูดคุยหรือมาบูรณาการการเป็นเครือข่ายรัฐสภาด้วยกัน ซึ่งในวันนี้ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีความตั้งใจที่อยากให้ผู้มาต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคได้มาเข้ามีส่วนร่วมและได้ทบทวนในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ ซึ่งในวันนี้เราได้มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ปรีชัย ดาวอุดม ซึ่งท่านเป็นนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์ และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย สำหรับโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้เริ่มดำเนินงานโครงการตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ สืบเนื่องจากเราได้มีการปฏิรูปประเทศไทย ตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่อยากให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้มีส่วนในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพร้อม ๆ ไปด้วยประชาชน ซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่ว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ดำเนินการขับเคลื่อนตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ๒๕๕๙ จนมาถึงปี ๒๕๖๐ ซึ่งเราก็ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกภาคส่วนในปีที่ผ่านมา ซึ่งในวันนี้ปี ๒๕๖๐ เราจะมาร่วมกับจัดกิจกรรม มาทบทวน และถอดบทเรียนต่างๆ ในเรื่องของความเป็นพลเมืองในเรื่องของการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของประชาธิรัฐของรัฐบาล ซึ่งทางรัฐบาลอยากจะให้เราทุกคนคนไทยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศอย่างแท้จริง ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีของคนไทยที่มียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทำให้เรามีกรอบในการนำทางให้ประเทศไทยมั่นคง มั่นคั่ง

และยั่งยืน เป็นโอกาสอันดีที่เราจะสร้างชุมชนประเทศไทยให้เข้มแข็ง และในวันนี้ที่เราได้รับเกียรติจากท่านอาจารย์ในเรื่องของการถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย: บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งตรงนี้เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับคำว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งแม้กระทั่งสหประชาชาติยังเห็นความสำคัญกับคำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” จึงได้ออกมาเป็นข้อมติของสหประชาชาติ ๑๗ เป้าหมายด้วยกัน ในเรื่องของ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Gold : SD) สอดคล้องกับประเทศไทยที่จะทำอย่างไรให้ประเทศไทยไม่ติดกับดักไม่หยุดชะงักให้เราสามารถที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เกิดความยั่งยืนให้ทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามที่วิสัยทัศน์ของรัฐบาล ต่อจากนั้นในสองวันนี้เราก็จะมีกิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดร่วมกัน แชร้อ ยากแลกเปลี่ยนอะไรทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก รวมทั้งวันนี้เราได้รับเกียรติจากชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาร่วมกัน ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลแต่ละท่าน หลังจากนั้นในวันพรุ่งนี้เราก็ได้รับเกียรติจากรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะมาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชุมชนต่าง ๆ และมาร่วมรับฟังการนำเสนอของแต่ละภูมิภาค

ในวันนี้ นับว่าเป็นโอกาสที่ดีที่เราจะมาร่วมกันขับเคลื่อนพลังของเราอย่างแท้จริง ในนามของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พัฒนาการจังหวัด เป็นอย่างยิ่ง ที่กรุณาจัดหากลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เข้มแข็งและมีพลังมาเข้าร่วมกิจกรรมในวันนี้ ซึ่งเป็นตัวแทนจากชุมชน ครู ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมในวันนี้ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขออำนาจพรให้การจัดกิจกรรมครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายให้ทุกคนมีความสุข และนำสิ่งต่างๆ ที่ทุกคนได้รับองค์ความรู้กลับไปพัฒนาประยุกต์ใช้กับชุมชนของเรา กับสถานที่ต่างๆ ที่เราได้อยู่กัน และกลับมาอีกทุกครั้งที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะไปพบกับกันทุกครั้งแต่ละจังหวัด ก็พยายามจะของบประมาณสนับสนุนเพื่อสร้างเครือข่ายของรัฐสภาให้เข้มแข็งต่อไปนะค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ

การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์เนื้อหา รูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม)

กราบเรียนท่านผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ วิทยากร เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และกราบสวัสดิ์ตัวแทนเครือข่ายพลเมืองและเยาวชนประชาธิปไตยจากทั่วทุกภูมิภาคสวัสดิ์ครับ วันนี้จะเป็นวันที่เปิดโอกาสให้ทุกท่านได้พูดคุยกันเพื่อทำการถอดบทเรียนร่วมกัน หรือพูดง่าย ๆ คืออยากให้ทุกท่านร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ผ่านมาหลังจากเข้ารับการรับฟังการบรรยายให้ความรู้ เข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแล้วได้ดำเนินการต่อยอดในแต่ละชุมชนอย่างไรบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นในชุมชนเราบ้าง ในบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายพลเมืองที่ได้ทำมาตลอด หลายจังหวัดทำมาแล้ว ๒ - ๓ ปี หรือบางจังหวัดเพิ่งเริ่มเป็นเครือข่ายพลเมืองของรัฐสภา

ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาที่ได้มีโอกาสเข้ามาร่วมงานกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หลัก ๆ ผมได้พูดถึงเรื่องพลเมืองที่เกี่ยวข้องกับ สิทธิ + หน้าที่ แต่น่าแปลกในสังคมไทยเรา คนที่ได้สิทธิมาก ๆ มักเรียกร้องให้คนอื่นทำหน้าที่ ส่วนคนที่ทำหน้าที่มาก ๆ มักจะไม่ค่อยได้สิทธิ ดังนั้น ในเมื่อพลเมือง หมายถึง สิทธิและหน้าที่ แต่ในประเทศไทยของเราจะมีบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ได้สิทธิมากแต่ไม่ได้ทำหน้าที่ แต่เรียกร้องให้คนอื่นทำหน้าที่ ส่วนคนที่ทำหน้าที่มากกลับมีสิทธิน้อย และบังเอิญกลุ่มคนที่นั่งตรงนี้ จะเป็นกลุ่มคนที่ทำหน้าที่แต่สิทธิไม่ค่อยจะมี ในตำราเรียนไม่วิชาสิทธิพลเมือง แต่มีวิชาหน้าที่ของพลเมือง ดังนั้นเด็กไทยเราที่เติบโตขึ้นมาจึงนึกภาพคำว่า “สิทธิของพลเมือง” ไม่ค่อยออก แต่พอได้สิทธิอะไรมา และหรือมีโอกาสได้สิทธิอะไรมาเยอะ ๆ ก็คิดว่าเป็นสิทธิส่วนตัวเป็นคนได้สิทธินั้นขึ้นมาเอง จึงคิดว่ากลุ่มตนเป็นคนพิเศษมีอภิสิทธิ ส่วนคนที่ไม่ได้สิทธิเหล่านั้นก็คิดว่าตนมีหน้าที่ต้องทำและก็ทำ ทำ ทำ จนไม่คำนึงถึงสิทธิของตัวเอง และคนกลุ่มนี้เมื่อไม่คำนึงถึงสิทธิของตัวเองก็มักจะมองไม่เห็นถึงสิทธิของคนอื่นด้วย

เพราะฉะนั้นปัญหาของสังคมเราที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ เนื่องจากการไม่ได้เรียนรู้เรื่องสิทธิ ตัวเราไม่รู้สิทธิของเราและตัวเขาก็ไม่รู้สิทธิของเขา และเมื่อการเรียกร้องสิทธิกับสิทธิมากกระทบกันก็เกิดปัญหาของสังคมต่อไป ส่วนตัวผมเองพยายามจะพูดมาตลอดว่า สิทธิต้องเท่ากับหน้าที่ และคนที่เรียกร้องให้คนอื่นทำหน้าที่ต้อง

ย้อนกลับไปดูว่าตนเองทำหน้าที่ของตนเองดีหรือยัง และก่อนที่จะเรียกร้องให้ใครทำหน้าที่ ช่วยดูด้วยว่าที่เราเรียกร้องให้เขาทำหน้าที่ เขามีสิทธิมากน้อยแค่ไหน เท่าความจำเป็นขั้นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองหรือยัง

มีนักวิชาการท่านหนึ่งถามว่า สิทธิ กับ หน้าที่ อะไรควรจะทำก่อนกัน ในความจริงแล้วในการเมืองประเทศพัฒนาแล้วจะสอนว่ามาพร้อมกัน ๒ ด้านของเหรียญ คือมาด้วยกัน มาพร้อมกัน ดังนั้น เราจะใช้สิทธิที่เรามีไปทำหน้าที่และแก้ไขปัญหาเรื่องใกล้ตัวอย่างไรในชุมชนของเราที่จะแก้ไข และปรับปรุงและอยากดำเนินการอย่างไร และชวนกันทำด้วยว่า หลังจากกลับจากพื้นที่ของตนเองแล้วอะไรที่กลับไปทำได้เลย อะไรที่ต้องประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและลงมือทำ อะไรที่ต้องทำหนังสือไปยังส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน หรืออะไรที่สามารถขับเคลื่อนได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณของแผ่นดิน แต่ใช้ทรัพยากรของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นเราพูดถึงคำว่า “พลเมือง” มันมีความหมายจริง คือว่าคนทุกคนที่เกิดในรัฐ ๆ หนึ่งจะถือว่าเป็นพลเมือง ต้องมีสิทธิทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ พลเมือง มาจาก คำ ๒ คำ พล + เมือง พล คือ กำลัง แรง อำนาจ ของเมือง เมือง คือ ชุมชน ที่มีการจัดระเบียบ เป็นชุมชนที่มีกฎ ระเบียบ มีการแบ่งงานกันทำ มีกิจกรรมของเมือง หรือกิจกรรมทางการเมือง พลเมือง จึงมีทั้งสิทธิและหน้าที่ ถ้าจะให้เกิดความเป็นพลเมืองอย่างสมดุล จะต้องให้ทั้งสิทธิและหน้าที่ที่สมดุลกัน การที่พลเมืองจะรู้ว่าต้องทำอะไรต้องให้รู้ก่อนว่าเขา มีสิทธิอย่างไรแล้วจึงจะทำหน้าที่ของความ เป็นพลเมือง

ดังนั้น ที่ผ่านมามีความเป็นพลเมืองที่เราสร้างกันอยู่พอลงไปสู่พื้นที่แล้วก็สอดคล้องกับประชาธิปไตย ดังนั้น สิ่งที่เราจะกล่าวถึงกันในวันนี้จึงจะพูดถึงเรื่อง “ประชาธิปไตยกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย: บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” แนวคิดหรือกรอบที่ใช้ในการสร้างความเป็นพลเมืองตลอดทั้งชีวิต ดังนั้น แกนหลักของการสร้างพลเมืองคือการพัฒนาการมีส่วนร่วมและความเป็นพลเมืองในสังคมเรา ซึ่งมีในส่วนของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง ที่มีความแตกต่างกันเพราะในสังคมตะวันตกที่มีความเป็นพลเมืองได้ดี เนื่องจากเป็นวัฒนธรรมตะวันตกเชิงเดี่ยวหรือปัจเจกบุคคลสูงทำให้การพัฒนาสังคมเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ในสังคมตะวันออกเป็นสังคมเชิงซ้อนเป็นสังคมกลุ่มคณะ ดังนั้น เราจะพัฒนาความเป็นพลเมือง เราจะติดกับอาวุธ ติดกับผู้หลักผู้ใหญ่ นี่คือชุมชนของเรา ดังนั้นเราต้องหา ความพอดี ดังนั้นจึงขอให้ท่านคิดต่อยอดถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่ว่าแนวคิดทางสังคมตะวันตก เราต้องอาศัยความพอดีนำมาประยุกต์ใช้ตามบริบทของสังคมและวัฒนธรรมตามแบบตะวันออก ของสังคมไทย และผมมีความเชื่อว่าทุกท่านทุกภูมิภาคและเข้าใจสังคมวัฒนธรรมของท่านเป็นอย่างดี นอกจากนั้นส่วนประกอบในการพัฒนาต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองที่เป็นความรู้ทางตะวันตก ตามตำรา ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นดูเหมือนคนไทยไม่มีอะไรที่สอดคล้องกับพลเมือง แต่ภายใต้สังคมวัฒนธรรมตะวันออกเราจะเห็นว่าประสบการณ์ในอดีตของเราสอดคล้องกับพลเมืองที่ตีความแต่ถูกมองข้ามในตำรา แต่แท้จริงแล้วสิ่งที่ท่านมีประสบการณ์มาท่านสามารถถ่ายทอดความเป็นพลเมืองในแบบที่ท่านเป็น ซึ่งเกิดเป็นทักษะออกมา ผมเคยไปจังหวัดหนึ่งผมประทับใจมาก และถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมือง นั่นคือในขณะที่แบ่งกลุ่มระดมสมองมีกลุ่มหนึ่งที่ได้ร่วมระดมคิดประเด็นปัญหาเรื่องที่เราอยากจะทำและลุกขึ้นมาช่วยกันร่วมมือกันแสดงความคิดเห็นเป็นการร่วมกันฝึกทักษะ และร่วมกันพัฒนาทัศนคติ ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของชุมชน เจ้าของประเทศ แต่ในความเป็นจริง เมื่อเราเข้าชุมชนพื้นที่ของตนเองความรู้สึกอาจลดลงเพราะเราอาจไม่ได้ขับเคลื่อนทำอะไรไม่ได้เต็มที่ร้อยเปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริการชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรในการบริการชุมชน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมพลเมืองด้วย ซึ่งโมเดลการมีส่วนร่วม จะเห็นว่าคนที่เป็นพลเมืองต้องมีพฤติกรรมที่อยากเข้ามามีส่วนร่วม และในส่วนของการพัฒนาเราสามารถเริ่มได้จากตัวเราเอง ครอบครัว โรงเรียน และนำไปสู่สังคม โดยการทำอะไรต่าง ๆ ซึ่งกรอบแนวคิดนี้สามารถขับเคลื่อนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่เริ่มจากตัวเราสู่สังคมมากยิ่งขึ้น

ผมมีสมมติฐานว่า ถ้าเราไม่สามารถสร้างให้คนไทยเป็นคนที่มีพลเมืองดีในสังคมเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์แล้ว เราก็อย่าคาดหวังรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ใช่สำหรับสังคมไทยเลย ดังนั้น เราควรมามีส่วนร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ให้เกิดการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ให้เกิด ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น ในสภาพสังคมปัจจุบันเราต้องอดทน รอคอย และร่วมกันสร้างให้เกิดความเป็นพลเมือง เราจึงจะเห็นความหวังของการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ภาพรวมในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยปี ๒๕๕๘ ได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรม ๕ จังหวัดร่วมกัน ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครพนม จังหวัดระยอง และกรุงเทพมหานคร นี่เป็นจุดเริ่มต้นจาก ๕ จังหวัดนี้ และได้มาสัมมนากันอีกรอบและสร้างปณิธานความเป็นพลเมือง และนำไปสู่ปีที่ ๒ ในปี ๒๕๕๙ ได้ยกระดับขยาย ให้จังหวัดปีแรกเป็นพี่เลี้ยงของจังหวัดปีที่ ๒ ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดพังงา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดลพบุรี และจังหวัดพิษณุโลก โดยในปีที่ ๒ ได้มาร่วมกันถอดบทเรียนว่าเราได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพลเมืองที่ดีของประเทศในชุมชนของตนเองอย่างไรบ้าง โดยไม่ใช้งบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แต่ใช้เครือข่ายของแต่ละพื้นที่ ทรัพยากรของคนที่มีความรู้ และขยายผลมาสู่ปีที่ ๓ ในปีนี้ ๒๕๖๐ โดยได้มีการจัดกิจกรรมขยายพื้นที่ไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดฉะเชิงเทรา จนมาถึงวันนี้มาร่วมกันถอดบทเรียน ซึ่งไม่ใช่เฉพาะเรื่องดี ๆ เท่านั้น แต่มาร่วมกันคิดต่อยอดว่าที่ผ่านมาได้มีการจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ขึ้นมา มีปัญหาอุปสรรคและหาทางต่อยอดการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างไรบ้าง เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์พลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

ปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” และเสนอต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อที่หนึ่ง พวกเรา จะยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความมุ่งมั่นที่ชัดเจน ที่จะสร้างตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นรากฐานที่เข้มแข็งของสังคมและประเทศไทย จากปณิธาน ข้อที่ ๑ เริ่มจากตนเอง คือการระเบิดจากข้างใน เชื่อว่าถ้าเริ่มจากตนเองปัญหาต่างๆ ก็ลดลงไปเรื่อยๆ โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง พยายามทำกับตนเอง ซึ่งไม่สร้างความเดือดร้อนกับใครและสร้างความปลอดภัยให้กับตนเองด้วย นอกจากเริ่มจากตนเองและครอบครัว เราได้สร้างชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป เพื่อสังคมและประเทศต่อไป

ข้อที่สอง พวกเรา จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจ และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยมเชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น จากปณิธานข้อ ๒ ผมมั่นใจว่าถ้าท่านจับมือกับองค์กรท้องถิ่น จะขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว และเป็นรูปธรรม

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบวนการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความ

เป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต จากปณิธานข้อ ๓ ผมมั่นใจว่ากลุ่มของพวกเราเป็นเวทีที่ดีมากที่ไม่มีสิ่งอื่นไม่นำเรื่องเหล่านี้มาเลยและคุยกันแบบพี่น้อง ซึ่งในเวทีนี้เรามุ่งเรื่องพลเมือง วัฒนธรรม การศึกษาอดีต ปัจจุบันอนาคต โดยไม่สนว่าทางการเมืองเราเป็นอย่างไร นี่คือแบบอย่างที่ดี ในการทำงานชุมชนแล้วเราจะสามารถทำให้เกิดขึ้นตามปณิธานได้

ข้อที่สี่ พวกเราฯ จะร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการยกระดับพลเมืองของประเทศไทยด้วยการรณรงค์ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีไทยภายใต้รัฐธรรมนูญ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและเท่าเทียม จากปณิธานข้อ ๔ ผมมั่นใจว่าทำได้เลย และผมมีความเชื่อลึก ๆ ว่า สถาบันนิติบัญญัติสามารถช่วยเราได้ โดยมีการตั้งกระทู้ แปรญัตติ ช่วยขับเคลื่อนในรูปแบบกรรมาธิการ สามารถติดตามตรวจสอบ เป็นช่องทางที่เราไม่ค่อยได้ใช้

ข้อที่ห้า พวกเราฯ จะมีการส่งเสริมให้พลเมืองมีส่วนร่วมกับองค์กรระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นทุกประเภท ในการกำหนด พัฒนาการ กติกาของชุมชน และข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อที่หก พวกเราฯ จะเป็นพลเมืองดีและจะสร้างเครือข่ายพลเมือง ตามแนวทางที่ได้ประกาศต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งเชิญชวนหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ มาร่วมสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ฉะนั้นเป็นการประกาศว่าเราจะขยายเครือข่ายต่อไป ดังนั้นในวันนี้ท่านช่วยเล่าให้ฟังด้วยว่าได้ไปทำอะไรมาบ้าง

ข้อที่เจ็ด พวกเราฯ จะยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีพ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนให้ประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผมมองว่าทุกท่านสามารถใช้ได้เฉกเช่นเดียวกับการสร้างความเป็นพลเมืองเราก็ต้องเดินทางสายกลาง เพราะไม่มีทางได้ครบทุกอย่างร้อยเปอร์เซ็นต์ ต้องหาความพอประมาณ มีเหตุผล ต้องมีภูมิคุ้มกันเช่นเจ้าหน้าที่ของรัฐอะไรต่างๆ ถ้าเราจะขับเคลื่อนอะไรที่สร้างผลกระทบมาก ไม่เสี่ยงกับความสุดโต่ง โดยอาศัยความรู้และคุณธรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง เราต้องนำปณิธานทั้ง ๗ ข้อ มาเป็นหลัก และอยากให้ทุกท่านร่วมกันแชร์ข้อมูลว่าปณิธาน ทั้ง ๗ ข้อ ว่าเราได้ไปทำอะไรมาบ้าง และมาร่วมกันปรับแก้ไขปณิธานทั้ง ๗ ข้อ ร่วมกันสำหรับปีนี้และปีถัดไป

ก่อนจะเข้าสู่การถอดบทเรียนอยากให้ทุกท่านได้ทราบถึงสถานการณ์ประเทศไทย และสถานการณ์โลก เช่น

๑. สังคมประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์ โดยสังคมมายาคติ สังคมสูงอายุไม่จำเป็นต้องแก่เท่ากัน อายุเป็นมายาคติ

๒. ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานของเรา ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติของเราเหลือไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและความเป็นอยู่ของเรา น้ำในการบริโภคที่ไหลมาตามแม่น้ำ ปัจจุบันน้ำถูกเป็นแหล่งขนถ่ายสินค้า ประชาชนหันหลังให้คลองหันหน้าให้ถนนเราก็กังน้ำเสียลงคลอง

๓. ความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ที่ส่งผลต่อการสร้างความสามัคคีในสังคม ประเทศเราปล่อยให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยมากยิ่งขึ้น เราต้องทำให้ช่องว่างที่เหลื่อมล้ำลดลง ความอ่อนแอของระบบบริหารราชการนำไปสู่การปฏิรูปการเมือง การบริการประชาชนไม่เต็มที่ นำไปสู่การปฏิรูปตรงนี้

๔. กระแสโลกาภิวัตน์นำไปสู่การเคลื่อนย้ายคน และเงินทุนมากยิ่งขึ้น นั้นหมายความว่า จะมีคนจากข้างนอกมาแย่งงานเรา ตอนนี้เราเกิดปัญหาใหญ่คืองานมีแต่คนไทยไม่ทำจึงต้องนำแรงงานต่างชาติเข้ามา เพราะงานเหล่านั้นเป็นงานหนักไม่เพียงพอกับค่าตอบแทนและคุณภาพชีวิตไม่ดีด้วย และมีค่านิยมว่าอยากทำงานสบาย เพราะเราถูกสอนให้สบายจนเกินไป ในท้ายที่สุดเราจะทำอย่างไร ดังนั้นต้องตั้งหน้ารับและอยู่กับเขาให้ได้ ศูนย์เศรษฐกิจก็จะย้ายไปสู่ประเทศอื่น มีการแย่งชิงแรงงาน เงินทุน เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตเรามากขึ้น วิถีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันเรานำโทรศัพท์เราไปถ่ายวิดีโอและแชร์ข้อมูลไปยังสาธารณะได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ภาวะโลกร้อน น้ำแข็งจะละลายและมากขึ้นเรื่อย ๆ นำไปสู่วิกฤตน้ำอาจจะท่วมโลก และจะมีดาวพุ่งชนโลก น้ำมันราคาแพงขึ้น ต้องหาแหล่งธรรมชาติใหม่ ๆ ขึ้นมา คนญี่ปุ่นสะสมแร่ธาตุทำโซลาร์เซลล์ ได้ ซึ่งคนไทยไม่ค่อยเห็นความสำคัญ

๕. ความเป็นเมืองขยายตัวมากขึ้น สร้างปัญหา กฎเกณฑ์ เทคโนโลยี ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เมืองเกิดมีการสร้างตึกแถว บ้านเมืองขวางทางน้ำ น้ำท่วม

รัฐบาลมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีขึ้นมา เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ผมมองว่า ในวันนี้เรามีจุดเริ่มต้นที่จะมียุทธศาสตร์ชาติ ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เราไม่รู้ว่าจะข้างหน้าจะดีจะร้ายหรือถ้าหลังไปหรือไม่ ถ้าใช่ไปถึง ๒๐ ปี แต่ถ้าทุกภาคส่วนไม่เข้าไปมีส่วนร่วมยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีนี้ ภาคประชาชนแย่งแย่ง ถ้าพวกเขาไม่ร่วมมือกันผลประโยชน์จะตกอยู่กับนายทุน ดังนั้นพวกเราต้องเข้าไปขับเคลื่อนเพื่อช่วยกันขับเคลื่อนให้เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อผลประโยชน์ของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ภาคพลเมืองต้องสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนขึ้นมา เพื่อไม่ให้เกิดการรัฐประหารต่อไป ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีประเด็นที่น่าสนใจ ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ๑๗ ข้อ เช่น

๑. ขจัดความยากจน เราต้องใช้ให้น้อยกว่าได้ เริ่มจากตัวเอง สร้างความเป็นพลเมือง บอกว่าเราต้องจ่ายให้น้อยกว่าที่ได้มา ความยากจนจะค่อย ๆ ลดลง

๒. ขจัดความหิวโหย เกษตรยั่งยืน ผมเห็นว่าเครือข่ายเรามีเกษตรยั่งยืนจำนวนมาก เกือบทุกชุมชน ชุมชนและภาคพลเมืองสามารถขจัดความหิวโหย การศึกษา ความเท่าเทียมทางเพศ สุขภาพอนามัย พลังงานที่ทันสมัยและสะอาด เราสามารถเข้าถึงและขับเคลื่อนได้หมดเลย

๓. การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน การพัฒนานวัตกรรม ทำให้เรานึกถึง ๔.๐ คือการเคลื่อนไปของสังคม สังคม ๑.๐ ออกป่าล่าสัตว์ สังคม ๒.๐ สังคมเกษตรกรรม สังคม ๓.๐ สังคมอุตสาหกรรม ๔.๐ สังคมเทคโนโลยี แต่ปัจจุบันเข้าไป ๕.๐ แต่ในความเป็นจริง สังคมไทยปัจจุบันบางแห่งยังเป็นสังคม ๒.๐ สังคมเกษตรกรรม สังคม ๓.๐ สังคมอุตสาหกรรม อยู่เลย แต่การสร้างสังคม ๔.๐ เรามีภูมิคุ้มกันหรือยังให้กับลูกหลานเด็กและเยาวชนของสังคมเราด้วย เราจะเห็นว่าไม่มีประเทศไหนสร้างสังคมโดยปราศจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมของเรามาผนวกเลย ดังนั้นเราต้องดึงภูมิปัญญากับเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรม

ดังนั้น การทำงานแบบเสริมสร้างพลังเมืองแบบประชารัฐคือการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งเราจะเห็นในแต่ละพื้นที่ที่มีการสร้างพลังเมืองระหว่างทุกภาคส่วน แต่อย่างไรก็ตามเราจะเห็นความเข้มแข็งของภาครัฐ และภาคเอกชนอยู่แล้ว และ ณ ปัจจุบัน ภาคประชาสังคมที่เกิดจากร่วมตัวกันที่จะขับเคลื่อนที่จะร่วมมือกับรัฐและเอกชน ในการถอดบทเรียนในวันนี้อยากให้ทุกท่านได้สะท้อนความร่วมมือเหล่านี้ ออกมาด้วย ซึ่งความสำคัญของภาคประชาสังคมจะเห็นได้ว่าการคัดเลือกผู้นำที่แท้จริงเกิดจากการร่วมตัวกันในชุมชนในสังคม ดังนั้น การร่วมตัวกันเป็นประชารัฐจะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาสังคมเป็นส่วนสำคัญร่วมด้วย การร่วมมือแบบภาคประชารัฐ มีการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างดี และมีภาคเอกชนร่วมสนับสนุนกับภาครัฐ โดยภาคประชาสังคมมุ่งมั่นตั้งใจทำให้งานสำเร็จจึงเกิดผลเป็นรูปธรรม เป็นภาพความสำเร็จของการร่วมมือแบบประชารัฐในวิถีชีวิตของเราจะเกิดขึ้นต้องเริ่มจากที่ตัวเรา ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกันอย่างชัดเจนและเข้าถึง

อยากให้ทุกท่านเล่าประสบการณ์ของแต่ละท่านช่วยกันเล่าเรื่องประเทศในการพัฒนาประเทศให้เกิดพลังเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้เวทีการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียน

“ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ภายใต้จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ ร่วมกับคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ (นางสาวสุภาสินี ชมะสุนทร รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธาน) ได้จัดทำโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องที่มีประสิทธิผลสูง (Quick-win Initiation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญไปสู่ประชาชนทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ (ฉบับรองรับสภาพปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทยและพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง (ยุทธศาสตร์ในขณะนั้น)

อนึ่ง การจัดโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เป็นการสร้างพื้นฐานให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจคุณลักษณะสากลของความเป็นพลเมืองที่ว่า “พลเมืองต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เคารพหลักความเสมอภาค ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีค่านิยมที่ดี มีวินัย ตระหนักในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม รู้รักสามัคคี มีความเพียร และพึ่งตนเอง” ตลอดจนเพื่อให้พลเมืองไทยได้เตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองอาเซียนด้วย โดยในปี ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการในจังหวัดที่มีศักยภาพสูง ตลอดจนเป็นพื้นที่สำคัญต่อการพัฒนาและสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ในแต่ละภูมิภาค โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพในการรับรู้ และมีความสามารถถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ ทั้งกลุ่มครู กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มเยาวชนประชาธิปไตย ซึ่งหลังจากที่จัดกิจกรรมทั้ง ๕ ภาคแล้วเสร็จ ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ ตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายแต่ละภาค ได้คัดเลือกประธานเครือข่ายพลเมืองภาคของตนเอง และร่วมกันยกร่างปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” และเสนอต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ โดยมีรายละเอียดปณิธานฯ ที่ร่วมคิดและนำเสนอโดยกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ข้อที่หนึ่ง พวกเรา จะยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความมุ่งมั่นที่ชัดเจน ที่จะสร้างตนเอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนให้เป็นรากฐานที่เข้มแข็งของสังคมและประเทศไทย

ข้อที่สอง พวกเรา จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจ และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยมเชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อทำทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี โปร่งใส สอดคล้อง สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

ข้อที่สี่ พวกเรา จะร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการยกระดับพลเมืองของประเทศไทยด้วยการรณรงค์ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีไทยภายใต้รัฐธรรมนูญ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและเท่าเทียม

ข้อที่ห้า พวกเรา จะมีการส่งเสริมให้พลเมืองมีส่วนร่วมกับองค์กรระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นทุกประเภท ในการกำหนด พัฒนาการ กติกาของชุมชน และข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อที่หก พวกเรา จะเป็นพลเมืองดีและจะสร้างเครือข่ายพลเมือง ตามแนวทางที่ได้ประกาศต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งเชิญชวนหน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ มาร่วมสนับสนุนอย่างเป็นทางการและยั่งยืน

ข้อที่เจ็ด พวกเรา จะยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีพ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนให้ประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

จากนั้น ได้มีการต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองในประเทศไทยตลอดจนการขับเคลื่อนของรัฐสภาในประชาคมอาเซียนตามปณิธานดังกล่าวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ จึงดำเนินการโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้ขยายพื้นที่การพัฒนาในระดับ “จังหวัด” เป็น “กลุ่มจังหวัด” ตามการบริหารงานแบบบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมได้ขยายผลปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” ไปสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ใกล้เคียง และอยู่ภายใต้การพัฒนาของยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเดียวกัน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานฯ ได้มีการปรับปรุงยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๘) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ลักษณะความสำคัญขององค์กร ความท้าทาย และสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป และการปรับบทบาทเชิงรุกเพื่อสนับสนุนงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กอปรกับเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้ต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองในประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามปณิธานที่ได้วางไว้ คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ จึงได้จัดโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่สองและได้คิดค้น “Model” ต่อยอดการพัฒนาที่ยังคงรักษาฐานกลุ่มเป้าหมายเดิม กับการบูรณาการกับกลุ่มเป้าหมายใหม่ (จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดพังงา จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดลพบุรี) โดยแบ่งการจัดกิจกรรม เป็นสามระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๑ วัน ประกอบด้วยกิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ เรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชน/ครู/เครือข่ายผู้นำ กับการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองในประเทศไทย” กิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และนำเสนอผล หัวข้อ “การขับเคลื่อนปณิธานสู่การปฏิบัติ” และ “แนวทางการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองจากจังหวัด... สู่ภูมิภาค” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้วางแผนร่วมกันและนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับจังหวัด และระดับภูมิภาค โดยกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการตลอดปี ๒๕๕๙ ซึ่งการจัดกิจกรรมระยะที่ ๑ ได้จัด ๕ ครั้ง ใน ๕ จังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่จังหวัดเดิม คือ จังหวัดเชียงใหม่ สงขลา นครพนม ระยอง และกรุงเทพมหานคร โดยได้คัดเลือกผู้แทนกลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘

จังหวัดละ ๕๐ คน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวยกเว้นจังหวัดนครพนม ที่มีจำนวน ๑๐๐ คน ดังนี้

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดนครพนม	กลุ่มผู้นำชุมชน	จำนวน ๑๐๐ คน
- ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่	กลุ่มผู้นำชุมชน	จำนวน ๕๐ คน
- ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา	กลุ่มครู	จำนวน ๕๐ คน
- ภาคตะวันออก ณ จังหวัดระยอง	กลุ่มผู้นำชุมชน	จำนวน ๕๐ คน
- ภาคกลาง ณ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มผู้นำชุมชน ครู และเยาวชนฯ	จำนวน ๕๐ คน

ระยะที่ ๒ รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ วัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายฐานกลุ่มเป้าหมายจากจังหวัดเดิมไปยังจังหวัดใหม่ในระดับภูมิภาค ทั้ง ๕ ภูมิภาค และเพื่อเป็นการยกระดับองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยกับการปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืน และพลเมืองกับการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนหลังปี ๒๐๑๕ ซึ่งกิจกรรมในระยะที่สอง ประกอบด้วยการบรรยายให้ความรู้ เรื่อง “พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยกับการปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืน” โดยสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและ เรื่อง “พลเมือง...กับการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนหลังปี ๒๐๑๕” พร้อมทั้งกิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมอง ในหัวข้อเรื่อง “พลเมืองจะมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศได้อย่างไร” และ “พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยกับการปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืน” เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่

การร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นการปฏิรูป เช่น การปฏิรูปการเมือง การปฏิรูประบบการตรวจสอบจากภาคประชาชนเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชัน การฉ้อราษฎร์บังหลวงการปฏิรูประบบสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิต การปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาส การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิรูปด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น และการเสวนา เรื่อง “พลเมืองกับการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศ” จัดกิจกรรมจำนวน ๕ ครั้ง ใน ๕ กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายใหม่ ผู้นำชุมชนจังหวัดละ ๑๒๐ คน เป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ มุ่งเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒ วันประกอบด้วย

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
- ภาคใต้ ณ จังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
- ภาคเหนือ ณ จังหวัดพิษณุโลก ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙
- ภาคตะวันออก ณ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙
- ภาคกลาง ณ จังหวัดลพบุรี ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ระยะที่ ๓ จัดกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย วันที่ ๓๑ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร และอาคารรัฐสภา รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นการสานเสวนา จำนวน ๒ วัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มครู อาจารย์ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตลอดจนตัวแทนเยาวชนประชาธิปไตย ในแต่ละภูมิภาคได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย และความเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อค้นหาแบบอย่างที่ดี (Best Practices) ของพลเมืองเพื่อส่งต่อความรู้และประสบการณ์ของตัวแทนพลเมืองทุกภูมิภาค ไปยังสถานีวิทยุแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตลอดจนพัฒนากระบวนการสร้างพลเมืองไทยไปสู่พลเมืองอาเซียนในเวทีนานาชาติ ในงานเสวนาประชาคมอาเซียนของรัฐสภา (Second Parliamentary ASEAN Community Forum) ครั้งที่ ๒ งานสัปดาห์จุฬาฯ อาเซียน (Chula ASEAN Week) ครั้งที่ ๕ “ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕: ก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ณ อาคารเฉลิมราชกุมารี ๖๐ พรรษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

การนำเสนอผลการถอดบทเรียนในเวทีระดับชาติ

ดร.ปรีชัย ดาวอุดม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวถึง การถอดบทเรียน “แบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง : มิติในประเทศและ มิติของอาเซียน” โดยมีวิทยากรเสวนาได้แก่กลุ่ม “ประชาชน คือ ศูนย์กลางของอาเซียน” เป็นผู้รับมอบเอกสารการถอดบทเรียน ตามลำดับ

การนำเสนอผลการถอดบทเรียนในเวทีระดับชาติ

การนำเสนอผลการถอดบทเรียนในเวทีระดับชาติ

ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย และได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน เพื่อต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองดีในประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” ที่ได้วางไว้ต่อไป โดยจัดกิจกรรมใน ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย

- ภาคเหนือ/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๒๔ - ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ภาคตะวันออก/กลาง วันที่ ๒๘ - ๒๙ เมษายน ๒๕๖๐ ณ จังหวัดชลบุรี
- ภาคใต้ วันที่ ๑๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดได้จัดกิจกรรมสานเสวนา ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิดดี กรุงเทพฯ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘, ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ทั้งผู้นำชุมชนที่สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มครู อาจารย์ ที่สังกัดสำนักงานเขตให้พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตลอดจนตัวแทนเยาวชนประชาธิปไตยแต่ละภูมิภาคได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชนในจังหวัดเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศร่วมกัน ภายใต้หัวข้อ “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”

แนวทางและกระบวนการการถอดบทเรียน เรื่อง “พระราชรัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ก่อนที่เราจะเริ่มต้นการถอดบทเรียน เราต้องทำความเข้าใจก่อนว่า “ถอดบทเรียน” คืออะไร และจะสามารถนำมาใช้ในการยกระดับความเป็นพลเมืองได้อย่างไร ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการถอดบทเรียน

“บทเรียน” เป็นสิ่งที่อธิบายว่า “ทำไมถึงเกิด” “ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น” ซึ่งเป็นการอธิบาย เหตุการณ์และเงื่อนไขที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแค่เรื่องเล่า แต่ต้องมีคำอธิบายที่มีคุณค่า และสามารถนำไปปฏิบัติ ต่อได้ ซึ่งบทเรียนจะช่วยให้ไม่กระทำผิดซ้ำ โดยบทเรียน มีด้วยกัน ๒ รูปแบบ คือ บทเรียนทางลบ เช่น บทเรียน จากความล้มเหลว และบทเรียนทางบวก ซึ่งบทเรียนที่ดีจะทำให้เรายกเป้าหมายการทำงานของเราให้สูงขึ้น และ สิ่งสำคัญของบทเรียนคือ ทำให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการ “เกิดการเรียนรู้”

บทเรียน/ การถอดบทเรียน สำคัญอย่างไร

การถอดบทเรียน (Lesson Learned) เป็นทั้งแนวคิดและเครื่องมือเพื่อสร้างการเรียนรู้ ซึ่งเป็น วิธีการหนึ่งของการจัดการความรู้ โดยเป็นกระบวนการดึงเอาความรู้จากการทำงานออกมาใช้เป็นทุนในการทำงาน เพื่อยกระดับให้ดียิ่งขึ้น การถอดบทเรียนจึงเป็นการสกัดความรู้ที่มีอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ออกมาเป็น บทเรียน/ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ซึ่งผลที่ได้จากการถอดบทเรียน ทำให้ได้บทเรียนในรูปแบบชุด ความรู้ (ที่เป็นรูปธรรม) และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เข้าร่วมกระบวนการ อันนำมาซึ่งการปรับวิธีคิด และ เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานที่สร้างสรรค์และมีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทเรียน/ การถอดบทเรียน ควรทำเมื่อใด

การถอดบทเรียน สามารถกระทำได้ ๓ ช่วง คือ

๑. ถอดบทเรียนก่อนดำเนินการ เป็นการเรียนรู้ก่อนที่จะเกิดข้อผิดพลาด
๒. ถอดบทเรียนระหว่างดำเนินการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน
๓. ถอดบทเรียนหลังดำเนินการ เป็นการเรียนรู้เพื่อการดำเนินงานในครั้งต่อไป

วิธีการถอดบทเรียน ประกอบด้วย

การถอดบทเรียนด้วยการเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist - PA)

เป็นการเรียนรู้ก่อนการทํากิจกรรม โดยเป็นการเรียนรู้จากเขา เขาเรียนรู้จากเรา ทั้งเราและเขา เรียนรู้ร่วมกัน และสิ่งที่เราร่วมกันสร้าง (เกิดความรู้ใหม่) โดยมีลักษณะเป็นการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ การถอด บทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) เป็นการเรียนรู้ก่อนหรือระหว่างทํากิจกรรม ด้วยการให้ผู้มีความรู้จากการ ปฏิบัติ ปลดปล่อยความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวออก มาแลกเปลี่ยนความรู้ โดยผู้เล่าจะเล่าความรู้สึกที่ฝังลึกอยู่ในตัวที่เกิด จากการปฏิบัติ ซึ่งผู้ฟังสามารถตีความได้โดยอิสระ และเมื่อเกิดการแลกเปลี่ยนผลการตีความแล้วจะทำให้ได้ความรู้ ที่สามารถบันทึกไว้เป็นชุดความรู้ ซึ่งการถอดบทเรียนในลักษณะนี้ จะเป็นการสกัดความรู้จากเรื่องที่เล่าออกมาว่ามี คุณค่าและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ไม่ใช่เป็นเพียงการเล่าเรื่องในอดีต

การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ (After Action Review: AAR)

ที่มาของ AAR นั้น มาจากกองทัพสหรัฐฯ โดยเกิดจากการนำผลการรบมาปรับปรุงเพื่อการรบ ครั้งต่อไป ดังนั้น AAR จึงเป็นการจับความรู้ที่ เกิดขึ้นสั้นๆ ภายหลังจากทำกิจกรรม แล้วนำไปสู่การวางแผนในครั้งต่อไป ทำให้คนทำรู้สึกตื่นตัวและมีความรู้สึกผูกพันกับงาน โดยโครงการ/กิจกรรมที่ทำครั้งเดียวแล้วจบ ไม่จำเป็นต้องทำ AAR ซึ่งรูปแบบการทำ AAR สามารถดำเนินการได้ทั้งระหว่างการท ทำกิจกรรมเพื่อปรับปรุง/แก้ไขระหว่างการทำงาน หรือ “การทำไป คิดไป แก้ไขไป” และภายหลังจากสิ้นสุดแต่ละกิจกรรมเพื่อน นำไปวางแผนกิจกรรมครั้งต่อไป

การถอดบทเรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Retrospect)

เป็นการถอดบทเรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือ การดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ โดยเป็นการรวบรวมความรู้ในระยะยาวสำหรับคณะทำงานเพื่อการมองไปในอนาคต และทำทันทีที่ เสร็จสิ้นกิจกรรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตัวแทนพลเมืองแต่ละภาคได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในปี ๒๕๕๘ และได้มองไปในอนาคตว่า จะต้องมิติศทางการทำงานร่วมกัน จึงได้ยกร่างปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” และเสนอต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น

การถอดบทเรียนจากวิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Good/ Best Practice)

เป็นแนวคิดที่ก่อตัวจากทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เป็นแนวคิด (Approach) มิใช่ เป็นเพียงเครื่องมือ (Tool) แนวคิดหลัก จะเกี่ยวข้องกับคำว่า “คุณภาพ (Quality)” ที่ถูกนิยามด้วยการทำสิ่งที่ถูกต้องและปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมตกลงร่วมกันในวัตถุประสงค์ รายละเอียด และเกณฑ์ที่ใช้ แต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการ ผลการดำเนินงานของตนเอง กลุ่มช่วยกันสรุปกระบวนการทำงานในแต่ละขั้นตอนของโครงการที่จะให้ประสบผลสำเร็จ ขั้นตอนที่ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อหาส่วนที่ดีที่สุด เน้น “How to” ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เราใช้วิธีการนี้ในการถอดบทเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เรื่อง “แบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง : มิติในประเทศและมิติของอาเซียน”

สำหรับในปี ๒๕๖๐ จะมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องในเป้าหมายการนำปณิธานไปสู่การปฏิบัติ โดยศึกษาจากแบบอย่างที่ดี (Best Practices) เครือข่ายพลเมืองที่เข้าร่วมกิจกรรมในปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ตลอดจนให้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของเครือข่ายพลเมืองในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเกิดความร่วมมือกันในการทำงานตามแนวทาง “ปณิธานร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามวิถีไทยภายใต้รัฐธรรมนูญ” ที่ได้วางไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ พร้อมกันนี้ยังเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้มีโอกาสทบทวนปณิธานดังกล่าว เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองดีในประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” ที่ได้วางไว้ต่อไป

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะมีความแตกต่างจากการฝึกอบรมให้ความรู้ของโครงการหรือหลักสูตรอื่น กล่าวคือ จะมีการกำหนดประเด็น สารัตถะ และผลลัพธ์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีโอกาสดึงเอาองค์ความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวเอง และความรู้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การรับฟังจากวิทยากรที่มีความชำนาญในด้านชุมชน กระบวนการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศไทย ตลอดจนประเด็น สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประเด็นการปฏิรูปประเทศที่ถ่ายทอดจากสมาชิกสภาปฏิรูปประเทศ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ รวมทั้งประเด็นการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ความร่วมมือของประชารัฐใน

การทำงานเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่างๆ โดยในแต่ละปี จะมีการกำหนด theme ของการดำเนินงานด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับประเด็นระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้นำเสนอความคิดเห็น และแสดงออกทางความคิดทั้งในรูปแบบการระดมสมอง การแสดงบทบาทสมมติในเรื่อง/หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

Theme ปี ๒๕๕๘	Theme ปี ๒๕๕๙	Theme ปี ๒๕๖๐
<p>บทบาทของพลเมืองตามวิถีรัฐธรรมนูญ และการพัฒนาประเทศ(ยุทธศาสตร์จังหวัด/การบริหารจัดการเชิงพื้นที่) และการเตรียมความพร้อมสู่พลเมืองอาเซียน</p> <p><u>ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนา</u></p> <p><u>ภาคเหนือ</u></p> <p>ความพร้อมของเชียงใหม่ ต่อการเป็น HUB ของการท่องเที่ยว ในภูมิภาคอาเซียน”</p> <p><u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u></p> <p>ความพร้อมของนครพนมกับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p> <p><u>ภาคกลาง</u></p> <p>การพัฒนาเมืองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน</p> <p><u>ภาคตะวันออก</u></p> <p>อุตสาหกรรมสีเขียว</p> <p><u>ภาคใต้</u></p> <p>พหุวัฒนธรรมในภาคใต้</p>	<p>พลเมืองกับการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศ (วาระการปฏิรูปประเทศ/ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด) และพลเมืองกับการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน</p> <p><u>ประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิรูป ประเทศ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การปฏิรูปด้านการเมือง ๒. การปฏิรูประบบการตรวจสอบจากภาคประชาชน เพื่อต่อต้านการคอร์รัปชั่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง ๓. การปฏิรูประบบสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน ๔. การปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาส ๕. การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 	<p>การสร้าง “ความร่วมมือของเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดี” ภายใต้หลักการ “ประชารัฐ”</p> <p><u>ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u></p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ “การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อความสมดุลและยั่งยืน : กรณีศึกษา การท่องเที่ยวเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนสู่เศรษฐกิจอาเซียน”</p> <p><u>ภาคกลางและภาคตะวันออก</u></p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อความสมดุลและยั่งยืน : กรณีศึกษา การรองรับการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม (Urbanization) เพื่อก้าวสู่ประตูเศรษฐกิจโลก”</p> <p><u>ภาคใต้</u></p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ “การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อความสมดุลและยั่งยืน : กรณีศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม”</p>

แผนภาพที่ ๑ แสดงการดำเนินงานเสริมสร้างความเป็นพลเมืองปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

ทั้งนี้ จะเห็นว่าจากประเด็นเนื้อหาของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา แม้จะแตกต่างกันแต่ละปี แต่ส่วนหนึ่งที่สามารถสะท้อนออกมาได้จากการจัดกิจกรรม คือการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับพลเมือง สอดคล้องกับหลัก “ประชาธิปไตย” ซึ่งยุทธศาสตร์ประชาธิปไตย เป็นแนวทางปฏิรูปประเทศสำคัญ

ยุทธศาสตร์ “ประชาธิปไตย” คือ การรวมเอาพลังทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะอยู่ในภาคประชาชน ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐ มาใช้ โดยมองบนพื้นฐานว่า “คนไทยทุกคน ก็คือ ประชาชนของชาติ” ซึ่งถือเป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา ในการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูป และการพัฒนาประเทศในทุกมิติและทุกด้านอย่างยั่งยืน

สำหรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ “ประชาธิปไตย” คือ

๑) “รัฐบาล” กับ “ประชาชน” : โดย “รัฐ” หรือรัฐบาล จะเป็นผู้อำนวยการความสะดวก สนับสนุน และเปิดช่องทางให้ “ประชาชน” หรือภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการบริหารงานของรัฐบาลในเรื่องต่างๆ และไม่สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับรัฐบาล

๒) “ประชาชน” กับ “เจ้าหน้าที่รัฐ” คือ การทำงานร่วมกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการสร้าง “เครือข่ายประชารัฐ” ในทุกด้าน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน อันเป็นแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณของรัฐมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาชุมชน และการพัฒนาสิทธิและสวัสดิการของรัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ไม่ให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม

หัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” คือ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคน เนื่องจากการแก้ปัญหา การปฏิรูป และการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน จะสำเร็จหรือเห็นผลเป็นรูปธรรมไม่ได้เลย หากขาดซึ่งความร่วมมือร่วมใจและการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐ และรัฐบาล

จากเป้าหมายในอนาคตของยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” เมื่อ “ประชาชน” และ “รัฐ” ได้ทำงานร่วมกันแล้ว จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งและความมั่นคงของประเทศในด้านต่างๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม หรือการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงโอกาสในการเข้าถึงหรือได้รับสิทธิและสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ไม่เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” ได้ง่ายๆ โดยเริ่มได้ที่ตัวเอง เช่น

- ๑) การติดตามทำความเข้าใจในนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ
- ๒) การเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในด้านต่างๆ ผ่านเวทีหรือช่องทางที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ได้เปิดไว้จำนวนมาก
- ๓) การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยของชุมชนและสังคมส่วนรวม
- ๔) การเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมือง และการเคารพสิทธิของผู้อื่นอย่างเท่าเทียม
- ๕) การมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นที่ด้อยโอกาส ต่อชุมชน ต่อสังคม และประเทศชาติ

แผนภาพที่ ๒ แนวทางการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองแบบประชารัฐ

แนวคิดประชารัฐ เป็นการเอาจุดเด่นของแต่ละภาคส่วนมารวมกัน ๕ ภาคส่วน

ภาคราชการ จุดเด่น คือ มีคนมากกระจายอยู่เต็มพื้นที่ มีองค์ความรู้ มีงบประมาณและบทบาทหน้าที่ตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ

ภาคเอกชน จุดเด่น คือ ทันสมัย บริหารจัดการเก่ง มีทุนที่คล่องตัว

ภาคประชาชน จุดเด่น คือ มีฝีมือ มีความสามารถผลิตสินค้า รักบ้านเกิด

ภาควิชาการ จุดเด่น คือ มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี การค้นคว้าวิจัยเพื่อต่อยอด

ภาคประชาสังคม จุดเด่น คือ ทำงานเชิงลึก เกะกะติด มีเครือข่ายมาก

การวางแผนประชารัฐเพื่อการพัฒนาในอนาคต คือการสร้างฐานรากประเทศสู่อนาคตตามโมเดล “ไทยแลนด์ ๔.๐” ซึ่งในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองสามารถนำแบบคิดดังกล่าวมาก่อให้เกิดความร่วมมือในองค์ประกอบหลัก โดยการขับเคลื่อนประเทศผ่านกลไก “ประชารัฐ” การมุ่งทำงานแบบบูรณาการ ให้เกิดการเชื่อมโยง ประสานสอดคล้องกัน เพราะปัญหาของหลายภาคส่วนล้วนมีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบซึ่งกันและกัน ปัญหาสาธารณสุขของประเทศมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หลายฝ่ายจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือผนึกกำลังระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในภาครัฐด้วยตนเองและระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมมากขึ้น

ทั้งนี้ เติบโตอาจจะคุ้นชินกับการบริหารราชการในลักษณะบนลงล่าง แต่จากนี้เราต้องบริหารงานทั้งล่างขึ้นบน/บนลงล่างทั้งในแนวตั้งและแนวนอน จากแนวคิดที่ต้องการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ มาสู่แบบอย่างการทำงานเชิงสังคม ทุกภาคส่วนจึงต้องคิดแบบองค์รวมหรือการเชื่อมโยงผสมผสานกัน(Matrix) โดยใช้กลไกประชารัฐควบคู่กันไป เอาความต้องการประชาชนเป็นตัวตั้ง เน้นการมีส่วนร่วม หน่วยงานภาครัฐต้องไปช่วยสะท้อนความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด เป็นความร่วมมือกันในเชิงสร้างสรรค์ดึงเอาจุดแข็งของแต่ละภาคส่วนมี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

แผนภาพที่ ๓ แนวคิดการพัฒนาการเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วม

แผนภาพดังกล่าวเป็นกรอบแนวคิดร่วมกันของคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ที่ได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศไทย ควรมีองค์ประกอบสำคัญใดบ้าง เนื่องจาก “พลเมือง” ของระบอบประชาธิปไตย จะแตกต่างกับ “พลเมือง” ของการปกครองระบอบอื่น “พลเมือง” ของการปกครองระบอบอื่นจะมีคุณสมบัติอย่างไรจะขึ้นอยู่กับผู้เป็นเจ้าของอำนาจของประเทศจะกำหนดให้เป็น ขณะที่ “พลเมือง” ของระบอบประชาธิปไตยจะเป็นเจ้าของประเทศ

ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวไปออกแบบและจัดทำเป็นรูปแบบกระบวนการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง อย่างไรก็ตาม เราสามารถพิจารณาได้ว่า ทุกระบอบการปกครองจะมีการสร้างประชาชนให้มีคุณลักษณะของความพลเมืองตามระบอบของตน ประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยและประเทศที่ใช้หรือเคยใช้ระบอบเผด็จการมาแล้วในอดีต มีการให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของพลเมืองที่ต่างกันมาก และประการสำคัญ การสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะทำได้ยากกว่า และใช้เวลายาวนานกว่า เพราะมีคุณลักษณะหลายประการที่เป็นการฝืนธรรมชาติ เช่น ความรับผิดชอบ การยอมรับในความแตกต่าง การอดทนอดกลั้น แม้แต่การยอมรับในความยากดีมีจน การเห็นมนุษย์เท่าเทียมกัน หรือเสมอภาคกัน

อนึ่ง สังคมไทยเป็นสังคมที่ยอมรับความหลากหลาย เนื่องจากการมีวัฒนธรรมพื้นฐานทางพุทธศาสนา ที่ชนส่วนใหญ่ในประเทศนับถือ ซึ่งแก่นของศาสนาพุทธไม่ใช่ศาสนาของการบังคับ ทำให้คนไทยสามารถที่จะอยู่ร่วมกันกับศาสนาและความเชื่ออื่น อย่างไรก็ตาม ในทางการเมืองการปกครองและการบริหารยังเป็นสังคมปิดที่เน้นการรวมอำนาจการตัดสินใจในการบริหาร การจัดการ และงบประมาณไว้ในส่วนกลางทั้งสิ้น แม้จะมีการกระจายอำนาจบางส่วน เช่น การมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว แต่ก็ยังต้องขึ้นกับการตัดสินใจจากอำนาจส่วนกลาง ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือโครงการอันเป็นบริการสาธารณะมีน้อยลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการดำรงอยู่ของความเป็นปัจเจกบุคคล และชุมชนที่เป็นอยู่ ของความหลากหลาย โดยเฉพาะของรัฐ ที่มีความหมายอยู่ที่เอกภาพขององค์รวม ซึ่งความแตกต่างหลากหลายของปัจเจกชนและกลุ่มชนได้หลอมละลายกลายกลืนกันภายใต้ความเป็นรัฐ ดังที่ อริสโตเติล ได้มีความเห็นว่ารัฐเป็นพัฒนาการขั้นสูงสุดของชุมชน และมีระดับความสำคัญเหนือปัจเจกบุคคล และชุมชนที่หลากหลาย รัฐจึงมีบทบาทในการสร้างสภาวะการณ์ที่เอื้อต่อการเติบโตและพัฒนาการของ ประชาสังคม อีกทั้งจะต้องสร้างความสามารถในการพัฒนาชุมชน ปัจเจกบุคคล เป็นการพัฒนาที่รอบด้านซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมองค์รวม^๑

“พลเมือง” ของระบอบประชาธิปไตย จึงมีอิสรภาพในการเลือกวิถีชีวิต และมีสิทธิเสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน “ความเป็นพลเมือง” (citizenship) ของระบอบประชาธิปไตย จึงหมายถึง การเป็นสมาชิกของสังคมที่มีอิสรภาพ ควบคู่กับ ความรับผิดชอบ และมีสิทธิเสรีภาพควบคู่กับหน้าที่ โดยมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่าง และเคารพกติกาในการอยู่ร่วมกัน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมต่อความเป็นไปและการแก้ปัญหาของสังคมของตนเอง ประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยจึงให้คุณค่าของคุณสมบัติของ “ความเป็นพลเมือง” ค่อนข้างมาก ทั้งนี้ แนวคิดการพัฒนาการเป็นพลเมือง จะต้องเป็นการพัฒนาตลอดช่วงชีวิตมนุษย์ นั้นหมายความว่า การเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองนั้น ไม่สามารถกระทำได้ในเวลาอันสั้น โดยการอบรมสัมมนา การถ่ายทอดโดยวิทยากรบรรยาย หรือการสอนในชั้นเรียน แต่กระบวนการดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ ร่วมกันหล่อหลอมสร้างประชาชนให้เป็น “พลเมือง” ทั้งองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมการพัฒนา การพัฒนาทักษะความรู้ เจตคติ และใช้เครื่องมือในการพัฒนาผ่านทางกิจกรรมบริการสังคม กิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นพลเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสำคัญ ขณะเดียวกัน สิ่งที่จะสัมฤทธิ์ไม่ได้ในการพัฒนาที่สำคัญ คือ แนวทางการพัฒนาเชิงจิตวิทยา แนวทางการพัฒนาเชิงสังคม ทั้งการกล่อมเกลามาจากครอบครัว โรงเรียน/สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน การพัฒนาจากวัฒนธรรมของไทย ซึ่งในการออกแบบกระบวนการระดมสมอง จึงมุ่งเน้นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ประชาชนในทุกกลุ่ม ทุกภูมิภาคของประเทศได้บูรณาการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดระบบวิธีคิด ตลอดจนร่วมกันหาทางออกในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยใช้บทบาทความเป็นพลเมือง และนำเสนอผ่านทางช่องทาง หรือการถกแถลงภายในกลุ่มของตนเอง

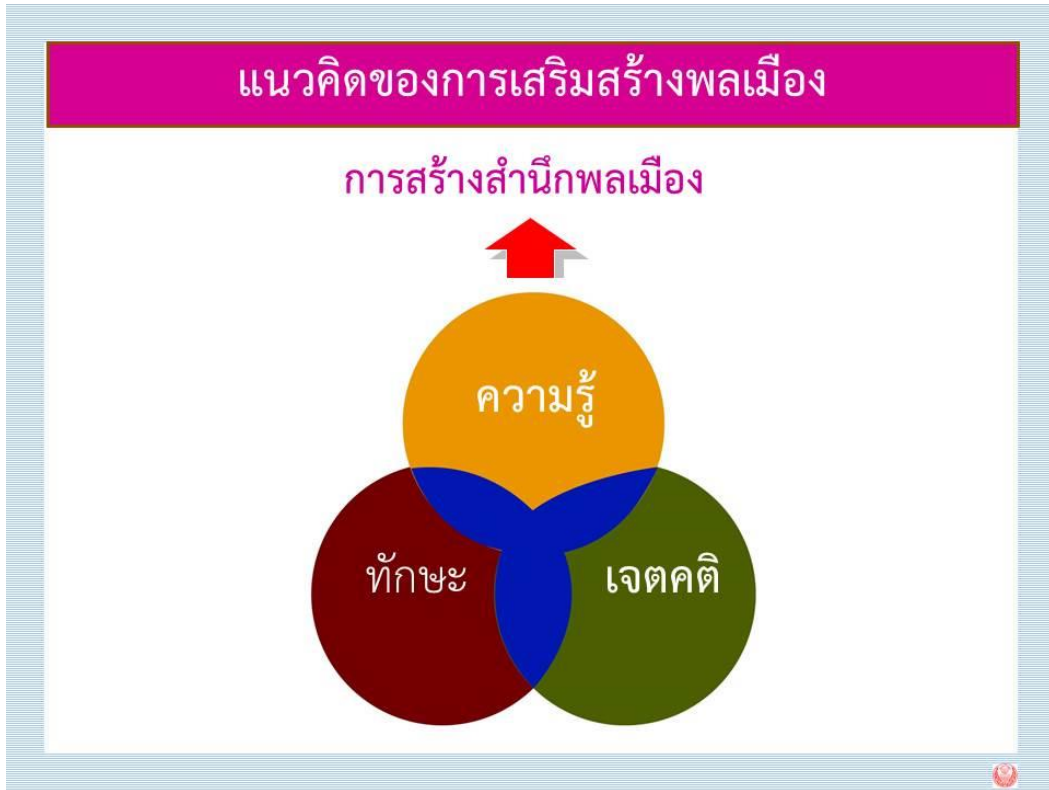
ส่วนประกอบการพัฒนา : การสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

การสร้างสำนึกพลเมือง คือ มุ่งสร้างให้ผู้ศึกษามีความรู้และความเข้าใจ (Knowledge) มีทักษะ (Skill) ในการแสดงออกและมีเจตคติ (Disposition) เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เหมาะสมผ่านการลงมือปฏิบัติ เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ดังนั้น **“ความรู้” “ทักษะ” และ “เจตคติ”** จึงมีความสำคัญเชื่อมโยงกันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ **“พลเมือง”**^๒ ดังนี้

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย,สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,๒๕๕๘,หน้า ๔๔ - ๔๕.

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย,สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,มีนาคม ๒๕๕๙,หน้า ๑๔ - ๑๕.

แผนภาพที่ ๔ การสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นพลเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น ผ่านการกำหนดนโยบายสาธารณะในรูปแบบต่างๆ เช่น ผ่านการกำหนดนโยบายสาธารณะโดยใช้กระบวนการฉันทามติหรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กลุ่มสนใจ เป็นต้น

ทักษะ (Skill) หมายถึง ความชำนาญ การทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ทักษะเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน ปฏิบัติให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งทักษะที่พลเมืองพึงมี อาทิ ทักษะในการคิดการเขียนเชิงวิเคราะห์ การพูดในที่สาธารณะ การประยุกต์ใช้ การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การฟังและการยอมรับความเห็นที่แตกต่าง

เจตคติ (Disposition) หมายถึง ภาษาท่าทาง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลใดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันจะส่งผลต่อแนวโน้มการแสดงออกของผู้นั้น ทางกาย วาจา ใจ เจตคติมีทั้งด้านบวกและด้านลบ อาทิ การแสดงออกถึงความชอบ ความพอใจ ความสนใจ และในทางกลับกัน เจตคติด้านลบ โดยการแสดงออกถึงความเกลียดชัง ไม่พอใจ ไม่สนใจ อย่างไรก็ตาม เจตคติอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามข้อมูลที่ได้รับหรือความเชื่อที่เปลี่ยนไป เจตคติที่พลเมืองในระบบประชาธิปไตยพึงมี เช่น การยอมรับความหลากหลาย การยึดหลักสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา ความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยและอำนาจของประชาชน

การสร้างสำนักพลเมือง จึงต้องให้ความสำคัญกับแนวคิดข้างต้น โดยทำให้เป็นรูปธรรม เนื่องจากมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน หากปราศจากส่วนใดส่วนหนึ่งจะไม่สามารถสร้างสำนักพลเมืองให้เกิดขึ้นได้

ดังนั้น การพัฒนาสังคมหนึ่งๆ ให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องยกระดับความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ของผู้คนในสังคมจาก “ราษฎร” ที่เป็นภาระให้กับคนอื่นและสังคมไปสู่ “ประชาชน” ที่เป็นเพียงผู้เฝ้ามองเฉยๆ ให้กลายเป็น “พลเมือง” ที่มีความรู้ความสามารถ ตระหนักในศักยภาพของตนมีความกระตือรือร้นที่จะให้สิทธิเสรีภาพตามกฎหมายนั้นอย่างเหมาะสมตามลำดับ เห็นกับประโยชน์ของส่วนรวมเป็นใหญ่และทำเพื่อให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า มีความเป็นอยู่ที่ดี การยกระดับความรู้ความเข้าใจของคนในชาติ จากการเป็นผู้รับนโยบาย ไม่ว่าจะในฐานะ “ราษฎร” หรือ “ประชาชน” สู่การเป็น “พลเมือง” ที่มีความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของตน คือ หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ ซึ่งจากกรอบแนวคิดดังกล่าวจะนำไปสู่กระบวนการถอดบทเรียน ดังนี้

ขั้นตอนการถอดบทเรียนในวันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐

เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา

- การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์เนื้อหา รูปแบบ และวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม)

แผนภาพที่ ๕ การถอดบทเรียนด้วยการเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist - PA)

^๓ <https://www.gotoknow.org/posts/385824> ค้นหาเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๐

๑. ดร.ปรีชัช ดาวอุตม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บรรยาย เพื่อย้อนภาพการจัดกิจกรรมในช่วงระยะเวลาปี ๒๕๕๘ -๒๕๖๐ กล่าวถึงหัวข้อ เนื้อหาการพูดคุย ต่างๆ ผลที่เกิดขึ้นโดยสรุปประมาณครึ่งชั่วโมง (๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ นาฬิกา)

๒. วิทยากรแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามภูมิภาคทั้งเครือข่ายพลเมือง และยุวชนประชาธิปไตย จำนวน ๕ กลุ่ม โดยและวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา)

- กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยุวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๓ ภาคตะวันออก และยุวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง และยุวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ และยุวชนประชาธิปไตย

๒.๑ วิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้อธิบายวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน โดยมุ่งเน้นกลไกการพัฒนาเชิงสังคม (เช่น จากครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สื่อ ศาสนา) ซึ่งเครือข่ายพลเมือง ครู และยุวชนประชาธิปไตยได้ช่วยกันดึงเอาความรู้ประสบการณ์ที่แต่ละคนได้ดำเนินการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในความเป็นปราชญ์รัฐ และช่วยกันวิเคราะห์ แยกแยะ จัดเป็นชุดความรู้เรื่องการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบบอบประชาธิปไตย

๒.๓ วิทยากรเชิญชวนให้ผู้ นำเครือข่ายพลเมืองและยุวชนประชาธิปไตยนำเสนอแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) และหาฉันทามติของกลุ่ม ซึ่งหลังจากการพูดคุยแล้ว ทุกกลุ่มจะจัดทำเป็น “ข้อเสนอสำหรับประเทศไทยเพื่อการส่งเสริมบทบาทของภาคพลเมืองภายใต้แนวคิดประชารัฐ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีการยกตัวอย่างจากเรื่องที่เล่า เช่น การจัดกิจกรรมของผู้ นำเครือข่ายพลเมืองภาคเหนือ ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานตามบทบาทอาสาพัฒนาชุมชน ว่าสอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองอย่างไร โดยเฉพาะนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมสัมมาชีพเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเป็นวิทยากรสัมมาชีพชุมชน เป็นต้น ซึ่งกลุ่มควรอธิบายถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งก่อนหรือระหว่างทำกิจกรรม การทำงานกับภาคส่วนอื่น ๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน โรงเรียน วัด ภาคเอกชนอย่างไร โดยวิทยากรต้องให้ผู้มีความรู้จากการปฏิบัติ ปลดปล่อยความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัว ออก มาแลกเปลี่ยนความรู้ โดยผู้เล่าจะเล่าความรู้สึกที่ฝังลึกอยู่ในตัวที่เกิดจากการปฏิบัติ สำหรับเทคนิคในขั้นตอนนี้ มุ่งเน้นการสานเสวนา การสนทนา หรือ การพูด และฟัง ไม่รีบตอบโต้ ถกเถียง แต่เป็นสุนทรียสนทนา เพื่อเปิดมุมมองใหม่ๆ

๒.๒ วิทยากรจัดบันทึก สรุปประเด็น แล้วให้ตัวแทนกลุ่มบันทึกลงแบบฟอร์ม และคัดเลือกผู้นำเสนอในวันรุ่งขึ้น (๒๔ กันยายน ๒๕๖๐)

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา

- การแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” โดย ดร.ปรีชัช ดาวอุตม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. ดร.ปรีชัช ดาวอุดม อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บรรยาย เล่าถึงการได้มาซึ่งปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในกิจกรรมสานเสวนาปี ๒๕๕๘ และจากนั้นการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาได้ยึดเอาปณิธานดังกล่าวเป็นตัวตั้ง พร้อมด้วยการติดตามประเมินผล โดยที่มีการบูรณาการกลุ่มเป้าหมายเก่า - ใหม่ในแต่ละปี โดยสรุปประมาณครึ่งชั่วโมง (๑๓.๐๐ - ๑๓.๓๐ นาฬิกา)

๒. วิทยาการแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามภูมิภาคทั้งเครือข่ายพลเมือง และเยาวชนประชาธิปไตย จำนวน ๕ กลุ่ม โดยและวิทยาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา)

- กลุ่มที่ ๑ ภาคเหนือ และเยาวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเยาวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๓ ภาคตะวันออก และเยาวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง และเยาวชนประชาธิปไตย
- กลุ่มที่ ๕ ภาคใต้ และเยาวชนประชาธิปไตย

๒.๑ วิทยาการประจำกลุ่มเป็นผู้อธิบายความหมาย วัตถุประสงค์ของปณิธานแต่ละข้อ ทั้งนี้ วิทยาการจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม อภิปรายเนื้อหา วิธีการปฏิบัติตามปณิธาน รวมทั้งสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความปณิธานได้ โดยการให้เหตุผลต่างๆ เช่น ความเหมาะสมกับสถานการณ์ การสอดคล้องกับการทำงานจริง เป็นต้น

๒.๒ วิทยาการจดบันทึก สรุปประเด็น แล้วให้ตัวแทนกลุ่มบันทึกลงแบบฟอร์ม และคัดเลือกผู้นำเสนอในวันรุ่งขึ้น (๒๔ กันยายน ๒๕๖๐)

๒.๓ หลังจากที่ได้ดำเนินการในกระบวนการต่างๆเสร็จแล้ว วิทยาการจะเปิดโอกาสสมาชิกภายในกลุ่มได้คัดเลือกตัวแทนจังหวัดของตนเองเพื่อเป็นคณะทำงานเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่ ประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนทุกภาคส่วนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนขยายผลตามปณิธาน และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ทั้งนี้ ให้มีการประสานงานผ่านทางฝ่ายเลขานุการ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำหรับข้อเสนอสำหรับประเทศไทยเพื่อการส่งเสริมบทบาทของภาคพลเมืองโดยใช้แนวคิดการพัฒนากการเป็นพลเมืองด้านกลไกภาคีภาคส่วน เช่น

ด้านภาครัฐ

๑. ให้มีหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาของชาติในทุกระดับทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษาทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางโดยเชื่อมประสานและอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องรวมถึงภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนเข้ามาทำงานร่วมกัน

ด้านสถานศึกษา

๑. เร่งให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรในสถานศึกษา ตั้งแต่ผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน โดยเน้นการเป็นผู้สอนและการเป็นผู้ปฏิบัติ "ความเป็นพลเมือง" เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนแทนการสอนให้รู้ให้จำแบบดั้งเดิม

๒. ปรับและทบทวนเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในวิชาหน้าที่พลเมืองที่เน้น "ความรู้" ในเรื่อง รัฐธรรมนูญ และการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือเน้นเรื่อง โครงสร้าง ระบบการเมือง เป็นการพัฒนาระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมในเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา ความเป็นพลเมือง และความเป็นประชาธิปไตยให้กับผู้เรียนเน้นกระบวนการกลุ่มและฝึกฝนให้นักเรียนเกิด ทักษะที่เป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมือง การรับฟังผู้อื่น การเคารพผู้อื่นว่าเสมอกับตนเอง การเคารพความ คิดเห็นที่แตกต่าง การคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงปัญหาและเชื่อมโยงตนเองกับปัญหาสามารถแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับผู้อื่น โดยแยกแยะ "ข้อเท็จจริง" ที่เป็น วัตถุประสงค์ (objective) กับ "ความคิดเห็น" ที่เป็น อัตวิสัย (subjective) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น คำนึงถึงส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น และต่อสังคม ผ่านการลงมือทำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้ พัฒนาดตนเองให้เป็นพลเมือง ซึ่งสามารถจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับชั้นและช่วงวัยของนักเรียน

ด้านชุมชน

๑. ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ต้องสร้างหลักสูตร"การศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองสำหรับผู้ใหญ่"โดยมีทั้งหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและการศึกษาเรื่อง การเมืองในหัวข้อหรือวิชาต่างๆเช่น รัฐธรรมนูญ นิติรัฐ สิทธิเสรีภาพของประชาชน การเมืองภาคพลเมือง และ ระบบการเลือกตั้งให้ประชาชนสามารถเลือกเรียนได้

๒. ภาครัฐ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน ร่วมกันจัดทำ หลักสูตรและการอบรม "พลเมืองและประชาธิปไตยในชุมชน"ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน เพื่อฝึกฝนการเป็นพลเมืองที่เคารพผู้อื่น เคารพกติกา และการร่วมกันวิเคราะห์ แก้ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน ด้วยการลงมือทำ และมุ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๓. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกให้เป็นพลเมือง เพื่อเผยแพร่ความรู้และวิธีการในการเลี้ยงลูกให้เป็น พลเมือง และการสร้างประชาธิปไตยในครอบครัว

ด้านสื่อ

๑. การสร้างพลเมืองในวงกว้างและการสร้างความตระหนักในสังคมโดยใช้สื่อมวลชน การสร้างความ ตระหนักในสังคม สร้างความรู้ความเข้าใจและความตื่นตัวในวงกว้าง โดยใช้สื่อมวลชน ทั้งสื่อโทรทัศน์ วิทยุสื่อ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ตในการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจและความตื่นตัวในเรื่อง "พลเมือง"และคุณสมบัติของ ความเป็น "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนช่วยกันสร้าง"พลเมือง" และพัฒนาดตนเองให้เป็น "พลเมือง"ที่เคารพผู้อื่น เคารพกติกา และร่วมกันแก้ปัญหาของสังคมโดยเริ่มต้นที่ตนเอง

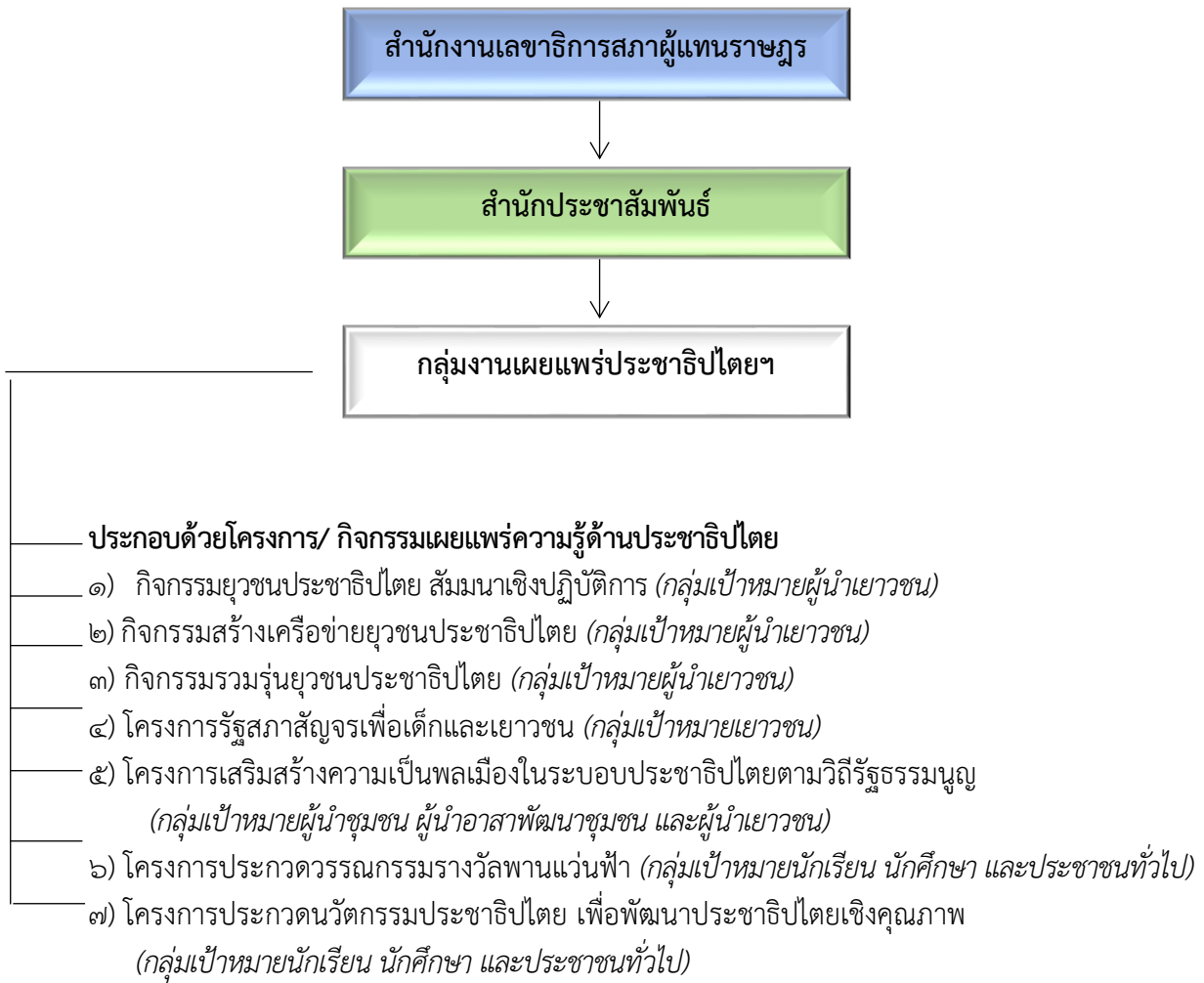
๒. รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดให้มีรายการโทรทัศน์ในเรื่อง "พลเมือง" สำหรับเยาวชน และมีรายการ "พลเมือง" สำหรับผู้ใหญ่ให้เกิดการตระหนักรู้ และการพัฒนาดตนเอง

๓. สนับสนุน/ส่งเสริมการจัด "รายการพลเมืองดี" ของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รัฐสภา ดิจิทัล ช่อง ๑๐

๔. จัดให้มีรายการโทรทัศน์สำหรับครูในการเรียนรู้ทักษะ เทคนิควิธีการในการเรียนการสอนเพื่อ สร้างความเป็นพลเมือง

๕. ประสานความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพสื่อสารมวลชน เพิ่มกลไกการดำเนินงาน สื่อสาร การตลาดเพื่อสังคม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความตื่นตัวให้สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการสร้างพลเมือง ปรณงค์ให้คนไทยมีความเป็นพลเมือง

๖. การเชื่อมประสานเครือข่ายภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ช่องทางการทำงานร่วมกับฝ่ายนิติบัญญัติ อาจดำเนินการโดยผ่านช่องทางของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์ ตามแผนภาพด้านล่าง

สรุปผลการถอดบทเรียนของภาคกลาง
เรื่อง “ประชาธิรัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
: บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”

กลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ได้เข้าร่วมกิจกรรมการถอดบทเรียนในกลุ่มที่ ๔ ภาคกลาง ร่วมกับผู้นำชุมชนจังหวัดลพบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร และยุวชนประชาธิปไตย โดยได้ร่วมกันแสดงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นในเรื่อง “ประชาธิรัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน” (การสังเคราะห์ เนื้อหารูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม) ดังนี้

๑. กิจกรรมเปิดศุนย์ระวัง

ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

- ภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถาบันการศึกษา เป็นต้น

- ภาคประชาสังคม เช่น ชุมชนในกรุงเทพมหานคร ชุมชนริมน้ำสามเสน เขตดุสิต วัด เป็นต้น

รูปแบบ การจัดกิจกรรมอาสาสมัครเฝ้าระวังยาเสพติด ตำรวจบ้าน โดยเสนอกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตดุสิต ทหาร กรมอนามัย และเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่ติดยาเสพติด คนที่เคยคดีต้องโทษมาเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวัง หลังจากประสบผลสำเร็จจากด้านการปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดูแลเฝ้าระวังและป้องกันภัยต่างๆ ทั้งภัยจากอาชญากรรม สาธารณภัย และปัญหา ยาเสพติดในระดับพื้นที่ ภายใต้การบริหารจัดการของศุนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะมีอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัย และยาเสพติดในชุมชน เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวังภัย แจ่งเบาะแส ค้นหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าสู่ระบบบำบัด การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงการแจ้งเตือนต่างๆ ให้ประชาชนในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง และบริเวณโดยรอบสถานศึกษาในพื้นที่ได้ทราบข้อมูล

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน

ชุมชนที่ร่วมทำโครงการ พบว่า ปัญหา ยาเสพติดลดลง โดยเฉพาะยาไอซ์ ยาแคปซูล ชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ คือ ชุมชนบางกระบือ ชุมชนท่าน้ำสามเสน ในอดีตคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) มุ่งเน้นกลุ่มเด็กติดยา ต่อมาการทำงานกับตำรวจ ทหารมากขึ้น มีการร่วมกัน สังเกตแหล่งมั่วสุม การบูรณาการแผนงานโครงการของรัฐกับชุมชน การใช้กลไกประธานกรรมการชุมชนสอดส่อง

สอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างพลเมือง

ข้อที่สอง พวกเราฯ จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจ และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยมเชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีด เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และ วัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

จากปณิธานข้อที่ ๒ และ ข้อที่ ๓ จะเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมเปิดศูนย์เฝ้าระวัง เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้นำชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรภาครัฐในการส่งเสริมให้เกิดวิถีพลเมืองที่ดีในชุมชน โดยสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดูแลเฝ้าระวังและป้องกันภัยต่างๆ ทั้งภัยจากอาชญากรรม สาธารณภัย และปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ภายใต้การบริหารจัดการของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนทำให้ผู้นำชุมชนได้ร่วมกันเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีด เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงการแจ้งเตือนต่างๆ ให้ประชาชนในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง และบริเวณโดยรอบสถานศึกษาในพื้นที่ได้ทราบข้อมูล

ข้อเสนอจากการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

ศูนย์เฝ้าระวังแม้จะมีการกิจหลักเรื่องการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่มีการขยายผลในชุมชน เช่น การดูแลผู้ป่วยติดเตียง

ปัญหาของกรุงเทพฯ คือ มีการเคลื่อนไหวของคนในชุมชนสูง ส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในชุมชนทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล

๒. กิจกรรมชุมชนสีขาวโครงการ “บ้านสีขาวประชารัฐร่วมใจปลอดยาเสพติด”

ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

- ภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สถาบันการศึกษา เป็นต้น

- ภาคประชาสังคม เช่น ชุมชนในกรุงเทพมหานคร ชุมชนริมน้ำสามเสน เขตดุสิต วัด เป็นต้น

รูปแบบ การร่วมงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) จัดกิจกรรมชุมชนสีขาว มุ่งเน้นการให้ทำกิจกรรมอื่น ไม่เน้นการจับ ปราบ ลดความเสี่ยงเข้าไป เสนอกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ มุ่งเน้นทางกีฬา โดยมีคณะทำงานโครงการบ้านสีขาวฯ ได้แนะนำให้ชาวชุมชนร่วมกันสอดส่องและสังเกตพฤติกรรมบุคคลต้องสงสัยที่เข้ามาในชุมชนซึ่งอาจเสี่ยงต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือนำยาเสพติดเข้ามาเผยแพร่ในชุมชน และได้ทำการสุ่มตรวจสอบสารเสพติดในปีสภาวะของชาวชุมชน ตลอดจนพูดคุยทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ซึ่งคนภายในชุมชนต่างมีความยินดีที่จะร่วมโครงการบ้านสีขาวฯ หากพบว่าบุคคลใดในชุมชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จะตักเตือนก่อน หากไม่สามารถทำได้ จะดำเนินการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวง ตามคำขวัญว่า “รักในหลวง ห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้านยาเสพติด”

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน

จากชุมชนสีแดง กลายเป็นชุมชนสีขาว (หมายถึง จากพื้นที่ที่เต็มไปด้วยยาเสพติด เป็นพื้นที่ปลอดยาเสพติด)

สอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างพลเมือง

ข้อที่สอง พวกเรา จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจ และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยมเชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองคอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

จากปณิธานข้อที่ ๒ และ ข้อที่ ๓ จะเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมชุมชนสีขาวโครงการ “บ้านสีขาว ประชาธิปไตยร่วมใจปลอดภัยเสถียร” เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้นำชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรภาครัฐในการส่งเสริมให้เกิดวิถีพลเมืองที่ดีในชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนร่วมกันสอดส่องและสังเกตพฤติกรรมบุคคลต้องสงสัยที่เข้ามาในชุมชนซึ่งอาจเสี่ยงต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดหรือนายาเสพติดเข้ามาเผยแพร่ในชุมชน และได้ทำการสุ่มตรวจสอบสารเสพติดในปัสสาวะของชาวชุมชน ตลอดจนทำให้ผู้นำชุมชนได้ร่วมกันเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองคอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการพูดคุยทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ซึ่งคนภายในชุมชนต่างมีความยินดีที่จะร่วมโครงการบ้านสีขาวว่าเป็นอย่างดี

ข้อเสนอจากการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

อยากให้การสนับสนุนงบประมาณ/การร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หลังจากชุมชน เช่น ชุมชนริมน้ำสามเสนได้รับรางวัลอันดับที่ ๓ ชุมชนสีขาว หลังจากนั้น ก็ถูกตัดงบประมาณทำให้ขาดความยั่งยืนของโครงการ เนื่องจากทางกรุงเทพมหานครเห็นว่าเป็นชุมชนสีขาวแล้ว แต่ในความเป็นจริงควรมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินการกิจกรรมชุมชนสีขาวโครงการ “บ้านสีขาวประชาธิปไตยร่วมใจปลอดภัยเสถียร” เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๓. กิจกรรมวัยใส กิจกรรมศาสตร์พระราชา (ธรรมาภิบาล) กิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

- ภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สถาบันการศึกษา เป็นต้น

- ภาคประชาสังคม เช่น ชุมชนในกรุงเทพมหานคร ชุมชนริมน้ำสามเสน เขตดุสิต วัด เป็นต้น

รูปแบบ เป็นกิจกรรมการขับเคลื่อนตามโครงการ/นโยบายของรัฐ เพื่อเป็นการรวมพลังความรักและพลังน้ำใจของคนในกรุงเทพมหานคร ในการน้อมถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร และน้อมส่งเสด็จสู่สวรรคาลัยประกอบด้วยกิจกรรมอาสา ๘ ประเภท ได้แก่ งานบริการประชาชน งานดอกไม้จันทน์ งานประชาสัมพันธ์ งานโยธา งานขนส่ง งานแพทย์ งานรักษาความปลอดภัย และงานจราจร อันเป็นการสร้างจิตสำนึก จิตสาธารณะ ซึ่งเป็นพื้นฐานของความเสียสละเพื่อส่วนรวม และสำนึกในความรักชาติ ซึ่งจะนำไปสู่ความสามัคคีประองคองของคนทั้งชาติ ที่มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์เดียวกัน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน

การเข้ามาเป็นจิตอาสาทำให้ประชาชนมีหลักยึดเหนี่ยว และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและครอบครัวทำงานตามความถนัดของตนเองโดยเฉพาะโครงการจิตอาสาเฉพาะกิจของรัชกาลที่ ๑๐

สอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างพลเมือง

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบวนการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

ข้อที่เจ็ด พวกเรา จะยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีพ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตน ให้ประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

จากปณิธานข้อที่ ๒ และ ข้อที่ ๓ จะเห็นว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมวัยใส กิจกรรมศาสตร์ พระราชา (ธรรมาภิบาล) กิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้นำชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรภาครัฐในการส่งเสริมให้เกิดวิถีพลเมืองที่ดีในชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนรวมพลังความรัก และพลังน้ำใจ สร้างจิตสำนึก จิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นพื้นฐานของความเสียสละเพื่อส่วนรวม และสร้างจิตสำนึกในความรักชาติ ซึ่งจะนำไปสู่ความสามัคคี ประองตองของคนทั้งชาติ

๔. กิจกรรมทำวัตรเย็น/การปรับสภาพจิตใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นสถาบันครอบครัว

ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

- ภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สถาบันการศึกษา เป็นต้น

- ภาคประชาสังคม เช่น ชุมชนในกรุงเทพมหานคร ชุมชนริมน้ำสามเสน เขตดุสิต วัด เป็นต้น

รูปแบบ คณะกรรมการชุมชนเป็นแบบอย่างในการทำวัตรเย็นให้กับชุมชนอื่น เพื่อสร้างความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และเพื่อร่วมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามสืบไป โดยมีการทำวัตรเย็นร่วมกัน มีการให้คำปรึกษาในชุมชนด้านสุขภาพจิตของคนในชุมชน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน

ผู้เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาโรคซึมเศร้าของคนในชุมชนได้

สอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างพลเมือง

ข้อที่หนึ่ง พวกเรา จะยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความมุ่งมั่นที่ชัดเจน ที่จะสร้างตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นรากฐานที่เข้มแข็งของสังคมและประเทศไทย

จากปณิธานข้อที่ ๑ จะเห็นว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมทำวัตรเย็น/การปรับสภาพจิตใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นสถาบันครอบครัวเป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นรากฐานที่เข้มแข็งของสังคมและประเทศไทย เป็นการสร้างความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และเพื่อร่วมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามสืบไป

ข้อเสนอจากการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

บริบทของชุมชนเมืองกับชนบทต่างกันเนื่องจากชุมชนเมืองส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวและชนบทจะเป็นครอบครัวขยาย ซึ่งครอบครัวเดี่ยว คือ ครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวประกอบไปด้วย พ่อ แม่ และลูก ซึ่งครอบครัวลักษณะนี้มักจะมีพบในสังคมเมือง ส่วนครอบครัวขยาย คือ ครอบครัวที่มีสมาชิกครอบครัวมีมาแต่เดิม โดยอาจจะมียุ่ย่า หรือตายาย หรือญาติคนอื่นๆ อาศัยร่วมกับพ่อแม่และลูกหลาน ซึ่งเป็นครอบครัวใหญ่มักจะมีพบในสังคมชนบทและชนเมือง ดังนั้นทำให้การร่วมมือของชุมชนมีความแตกต่างกัน

๕. กิจกรรม สถาบันศาสนา

ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

- ภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ กรุงเทพมหานคร กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สถาบันการศึกษา เป็นต้น

- ภาคประชาสังคม เช่น ชุมชนในกรุงเทพมหานคร ชุมชนริมน้ำสามเสน เขตดุสิต วัด เป็นต้น

รูปแบบ การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมโดยให้พระอาจารย์มาสอนในสถาบันการศึกษา เช่น ค่ายเจ้าคุณภวานาวารคุณ วัดใหม่ภวานา (บางชันนนท์) เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน

กิจกรรมทางสถาบันศาสนาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้ชุมชนสีแดง กลายเป็นชุมชนสีขาว (หมายถึงจากพื้นที่ที่เต็มไปด้วยยาเสพติด เป็นพื้นที่ปลอดยาเสพติด)

สอดคล้องกับปณิธานการเสริมสร้างพลเมือง ข้อที่ ๒ และข้อที่ ๓

ข้อที่สอง พวกเรา จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจ และรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยมเชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่สาม พวกเรา จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ปองดอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

จากปณิธานข้อที่ ๒ และ ข้อที่ ๓ จะเห็นว่าดำเนินการจัดกิจกรรมสถาบันศาสนา เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้นำชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการส่งเสริมให้เกิดวิถีพลเมืองที่ดีในชุมชน โดยกิจกรรมดังกล่าวได้ทำให้ชุมชนที่เต็มไปด้วยยาเสพติด เป็นพื้นที่ปลอดยาเสพติดด้วยการนำหลักปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา มาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

ข้อเสนอจากการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

อยากให้การสนับสนุนงบประมาณ/การร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

ข้อสังเกต การดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร เป็นเหมือนผักชีโรยหน้า ไม่มีความยั่งยืน เช่น การฝึกอาชีพในชุมชน ได้จัดหาคนสอนทำการบูร คนในชุมชนสามารถทำได้จริง แต่ไม่สามารถนำอาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมมาต่อยอดเป็นอาชีพที่แท้จริงได้ เนื่องจาก ชุมชนไม่มีช่องทางในการจำหน่ายสินค้า แต่ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐก็สำเร็จในด้านการฝึกอาชีพ ได้ผลงานไปแล้ว ดังนั้นต้องคิดต่อยอดว่าจะทำอย่างไรให้ภาครัฐปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการให้สำเร็จผลเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ภาครัฐควรกำหนดกรอบกติกา โครงสร้างให้ทันสมัย สนับสนุนการดำเนินงานภาคประชาสังคมให้คล่องตัวในการดำเนินงาน เช่น การสนับสนุนงบประมาณโครงการต่าง ๆ ลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณ ปรับกฎระเบียบที่ล้าสมัยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ปณิธานของเราเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้เห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์ปณิธานให้คนในประเทศรับรู้ และปฏิบัติตามปณิธาน ตลอดจนร่วมมือกันสร้างเครือข่ายพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญของประเทศต่อไป ในการดำเนินงานของภาครัฐควรปรับเปลี่ยนนโยบายและวิธีการทำงานโดยเน้นประโยชน์ของคนในประเทศเป็นหลัก เช่น ด้านการศึกษา อาชีพครู เป็นอาชีพที่สำคัญต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก แต่บุคลากรที่จะมาเป็นครูจะมีความรู้ระดับกลาง - ล่าง เพราะคนที่เป็นหัวกะทิของประเทศเราจะไปประกอบอาชีพ หมอ วิศวกร เน้นสร้างรายได้ ดังนั้น ขอฝากเป็นนโยบายของภาครัฐว่าจะทำอย่างไรให้คนที่เรียนเก่งอยากเป็นครู เพื่อจะได้ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถให้กับเยาวชนของประเทศให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ช่วยกันปลูกฝังเยาวชนของประเทศให้มาทำงานเพื่อสังคม ทำให้พวกเราสบายใจว่าหมดยุคพวกเรา ยังมีลูกหลานมาต่อยอดสืบต่อปณิธานความเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

กิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน”

ดำเนินการโดย ดร.ปรีชัช ดาวอุดม และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

แนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับปณิธาน ทั้ง ๗ ข้อ

สืบเนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ โดยมีกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์เป็นฝ่ายเลขานุการได้จัดทำโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องที่มีประสิทธิภาพสูง (Quick-win Initiation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญไปสู่ประชาชนทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗- ๒๕๖๐ (ฉบับรองรับสภาพปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทยและพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง

อนึ่ง การจัดโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้มุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจคุณลักษณะสากลของความเป็นพลเมืองที่ว่า “พลเมืองต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เคารพหลักความเสมอภาค ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีค่านิยมที่ดี มีวินัย ตระหนักในหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม รู้รักสามัคคี มีความเพียร และพึ่งตนเอง” ตลอดจนเพื่อให้พลเมืองไทยได้เตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองอาเซียนด้วย ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการในจังหวัดที่มีศักยภาพสูง ตลอดจนเป็นพื้นที่สำคัญต่อการพัฒนาและสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ในแต่ละภูมิภาค โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพในการรับรู้ และมีความสามารถถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ ทั้งกลุ่มครู กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มเยาวชนประชาธิปไตย ซึ่งหลังจากที่จัดกิจกรรมทั้ง ๕ ภาคแล้วเสร็จประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ ตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายแต่ละภาคได้คัดเลือกประธานเครือข่ายพลเมืองภาคของตนเอง และร่วมกันถอดบทเรียนการขับเคลื่อนพลเมือง โดยได้ร่วมกันยกร่างปณิธาน “ร่วมสร้างและขับเคลื่อนพลเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” และเสนอต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ ดังนี้

ข้อที่หนึ่ง พวกเรา จะยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความมุ่งมั่นที่ชัดเจน ที่จะสร้างตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นรากฐานที่เข้มแข็งของสังคมและประเทศไทย

ข้อที่สอง พวกเราฯ จะร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ส่งเสริมวิถีพลเมือง เสริมสร้างการเรียนรู้ เข้าใจและรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย การปลูกฝังค่านิยม เชิงวัฒนธรรม และหลักปฏิบัติ ตามหลักคำสอนของศาสนา รวมถึงการยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่สาม พวกเราฯ จะเสริมสร้างแนวทางการเรียนรู้บนหลักการ “เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อเท่าทันอนาคต” โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบวนการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เข้าใจความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เรียนรู้ผู้คนที่มาจากหลากหลาย ศาสนา และ วัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในสภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงและพร้อมมุ่งสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนในอนาคต

ข้อที่สี่ พวกเราฯ จะร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการยกระดับพลเมืองของประเทศไทย ด้วยการรณรงค์ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีไทยภายใต้รัฐธรรมนูญ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและเท่าเทียม

ข้อที่ห้า พวกเราฯ จะมีการส่งเสริมให้พลเมืองมีส่วนร่วมกับองค์กรระดับประเทศ และระดับ ท้องถิ่นทุกประเภท ในการกำหนด พัฒนากฎ กติกาของชุมชน และข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข

ข้อที่หก พวกเราฯ จะเป็นพลเมืองดีและจะสร้างเครือข่ายพลเมือง ตามแนวทางที่ได้ประกาศ ต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งเชิญชวนหน่วยงาน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม

ข้อที่เจ็ด พวกเราฯ จะยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีพ มุ่งมั่นที่จะพัฒนา ตนให้ประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล และเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ดังนั้น เพื่อเป็นการต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองในประเทศไทย ตลอดจน การขับเคลื่อนของรัฐสภาในประชาคมอาเซียนตาม ปณิธานดังกล่าวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป คณะกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ จึงเห็นกำหนดประเด็นการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และ ให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับการทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน” กลุ่มเป้าหมายภาคกลางเห็นควรให้คงปณิธานไว้ตามเดิม และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรนำเสนอ ปณิธานในข้อบัญญัติท้องถิ่นอย่างชัดเจน มีกระบวนการเชื่อมโยงกับท้องถิ่นให้ชัดเจน ตลอดจนเห็นควรนำ ปณิธานไปเป็นแนวทางปฏิบัติของประชาชนทั่วประเทศ โดยเห็นควรให้ทางรัฐสภาทำหนังสือทูลเกล้าฯ ถวาย รัชกาลที่ ๑๐ ให้ออกเป็นข้อบัญญัติทุกจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะฝ่ายพัฒนาชุมชน และฝ่ายปกครอง เป็นข้อบัญญัติร่วมกันทั่วประเทศ ที่ควรปฏิบัติตาม

สรุปภาพรวมประมวลผลความพึงพอใจ
กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิดี บางพลัด กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ได้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความประทับใจ สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และอยากให้ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้กับชุมชนของตนได้เป็นอย่างดี โดยกลุ่มเป้าหมายได้ทำแบบสอบถาม ซึ่งสรุปการประมวลผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลซิดี บางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งการประมวลผลความพึงพอใจออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน และ ๑ ส่วนข้อคำถาม ได้แก่

๑. ด้านวิชาการและองค์ความรู้

- ๑) ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย
- ๒) ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง
- ๓) ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย
- ๔) ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย
- ๕) ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง

๒. ด้านการมีส่วนร่วม

- ๑) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย
- ๒) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง

๓. ด้านบริหารจัดการ

- ๑) การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่
- ๕) ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด

๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้

- ๑) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป
- ๒) นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (คำถามปลายเปิด)

- ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยแจกแบบสอบถาม ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐ ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน ๑๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

- วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบแจกแจงความถี่

(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

- วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายข้อ ดำเนินการโดยประเมินระดับคะแนนซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง	ระดับน้อย
๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง	ระดับปานกลาง
๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง	ระดับมาก
๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปร	จำนวน (n =)	ร้อยละ (๑๐๐)
๑. เพศ		
ชาย	๒	๒๐
หญิง	๘	๘๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
๒๑ - ๓๐ ปี	๑	๑๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๒	๒๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๓	๓๐
๕๑ - ๖๐ ปี	๓	๓๐
๖๑ ปี ขึ้นไป	๑	๑๐
๔. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒	๒๐
ปริญญาตรี	๗	๗๐
ปริญญาโท	๑	๑๐
อื่นๆ		
๕. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	๗	๗๐
พนักงานบริษัทเอกชน	๑	๑๐
เกษตรกร/ประมง	-	-
รับจ้าง	๑	๑๐
อื่นๆ (แม่บ้าน)	๑	๑๐

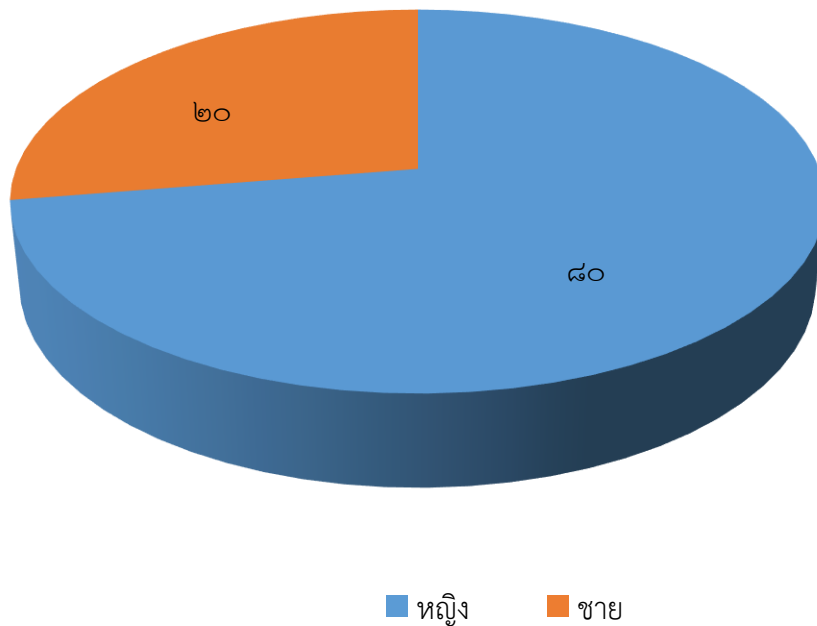
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้

ตารางที่ ๑.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒	๒๐
หญิง	๘	๘๐
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๑.๑ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๒๐

กราฟที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

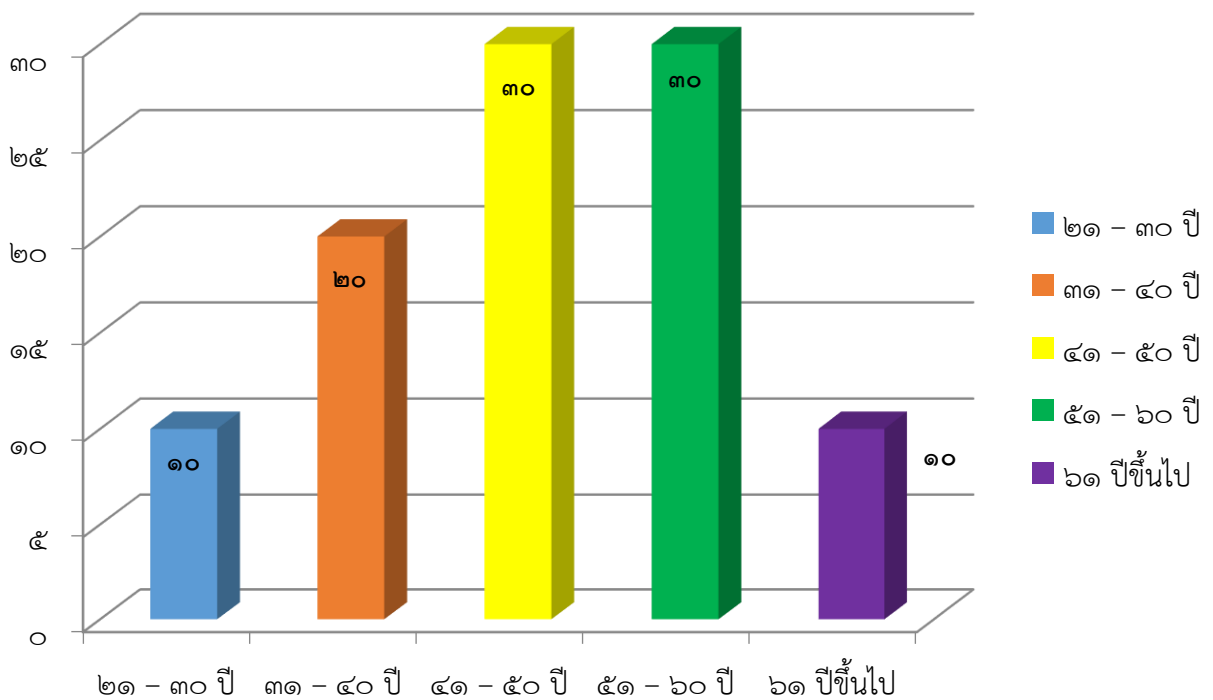
จากกราฟที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ เพศหญิงให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้นี้มากกว่าเพศชาย

ตารางที่ ๑.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
๒๑ - ๓๐ ปี	๑	๑๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๒	๒๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๓	๓๐
๕๑ - ๖๐ ปี	๓	๓๐
๖๑ ปีขึ้นไป	๑	๑๐
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๑.๒ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี และมีอายุ ๕๑ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี กับ อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

กราฟที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

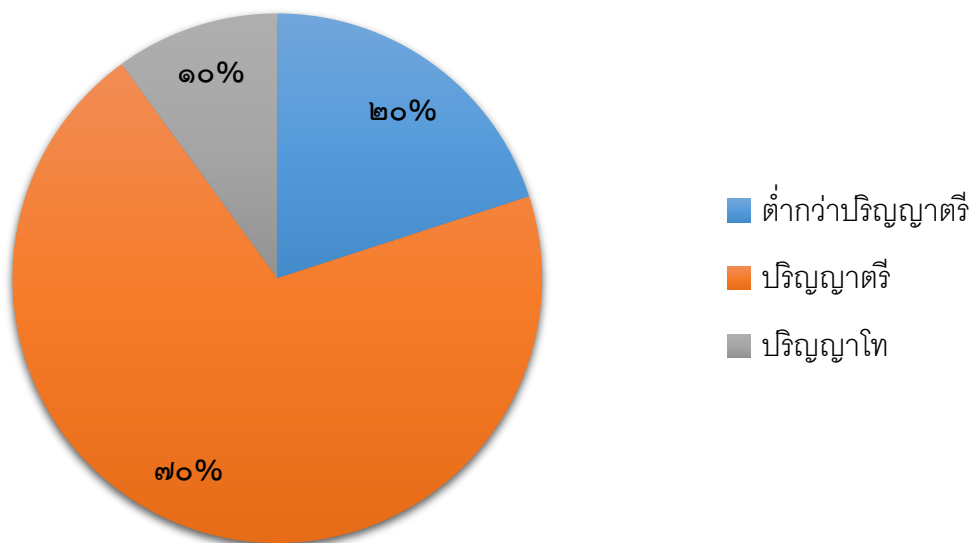
จากกราฟที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๔๑ - ๖๐ ปี

ตารางที่ ๑.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒	๒๐
ปริญญาตรี	๗	๗๐
ปริญญาโท	๑	๑๐
อื่น ๆ	-	-
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๑.๓ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมามีการศึกษาระดับระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และมีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

กราฟที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

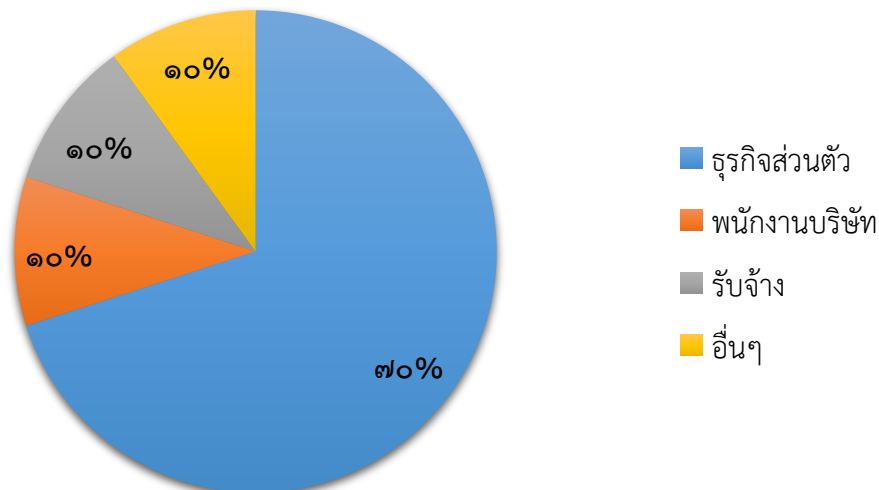
จากกราฟที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ที่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาคือความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ ๑.๔ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	๗	๗๐
พนักงานบริษัทเอกชน	๑	๑๐
เกษตรกรกรม/ประมง	-	-
รับจ้าง	๑	๑๐
อื่นๆ	๑	๑๐
รวม	๑๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๑.๔ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมาอาชีพรับจ้าง อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่นๆ (แม่บ้าน) ร้อยละ ๑๐

กราฟที่ ๔ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

จากกราฟที่ ๔ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ที่เข้าร่วมกิจกรรมสานเสวนาคือความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

ดังนั้นจากกราฟที่ ๑ - ๔ ได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผู้ ผู้นำชุมชนโดยรอบสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๖๐ ปี จบการศึกษาปริญญาตรี และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเนื่องจากมีเวลาเป็นของตนเองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในวันหยุดได้

ส่วนที่ ๒ ประมวลผลความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มเป้าหมาย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปร ความหมาย
ความพึงพอใจด้านวิชาการและองค์ความรู้		
๑) ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๒) ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๕	มากที่สุด
๓) ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย	๔.๑	มาก
๔) ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๕) ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๓	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๓๘ (ร้อยละ ๘๗.๖)	มาก
ความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม		
๑) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย	๔.๓	มาก
๒) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๒	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๒๕ (ร้อยละ ๘๕)	มาก
ความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ		
๑) การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๔.๕	มากที่สุด
๒) ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๕๕ (ร้อยละ ๙๑)	มากที่สุด
ด้านการนำความรู้ไปใช้		
๑) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป	๔.๖	มากที่สุด
๒) นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ในชุมชน/จังหวัด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๖ (ร้อยละ ๙๖)	มากที่สุด

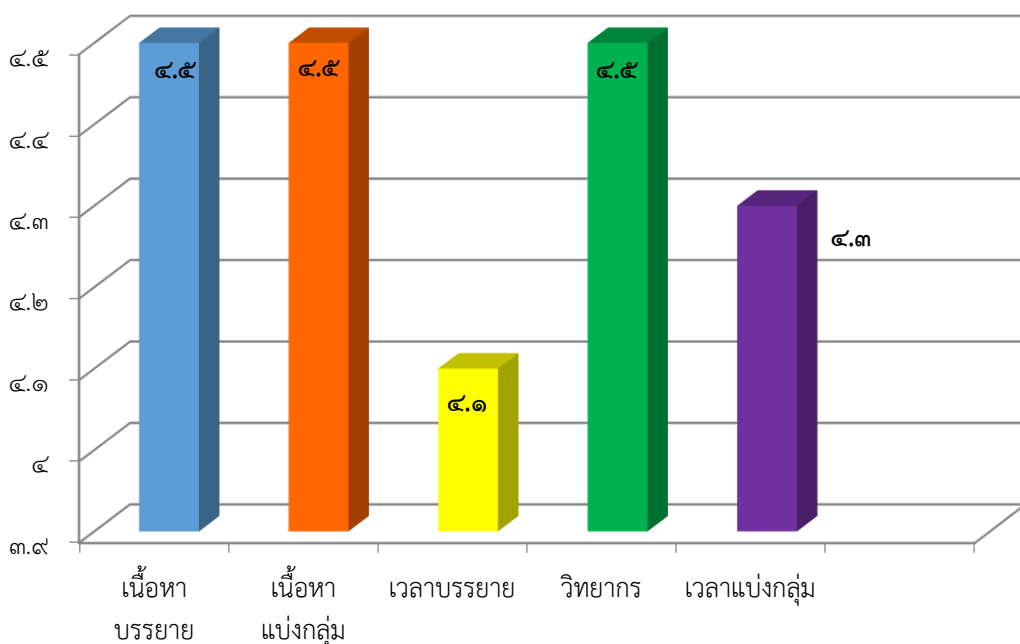
ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจของการดำเนินการจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน

ตารางที่ ๒.๑ แสดงรายการประเมินความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย จำแนกตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๒. ความเหมาะสมของเนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๕	มากที่สุด
๓. ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย	๔.๑	มาก
๔. ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย	๔.๕	มากที่สุด
๕. ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๓	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๓๘	มาก

จากตารางที่ ๒.๑ พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ โดยให้ความเห็นว่าความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย เนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕ รองลงมา มีความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓ และความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖

กราฟที่ ๕ แสดงความพึงพอใจด้านวิชาการ/องค์ความรู้

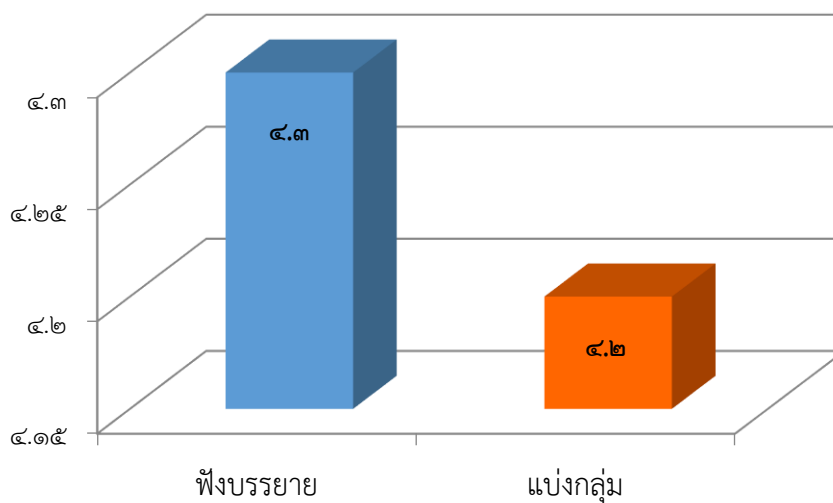
จากกราฟที่ ๕ สะท้อนให้เห็นว่า วิทยากร และรูปแบบเนื้อหาในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และการบรรยาย มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อให้รูปแบบเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้นเห็นควรให้วิทยากร แบ่งกลุ่มระดมสมองร่วมกันทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆ และฝึกการถ่ายทอดเนื้อหาให้มีความกระชับ ชัดเจน และตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และชัดเจนในประเด็นคำถามเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ ๒.๒ แสดงรายการประเมินความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนก ตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย	๔.๓	มาก
๒. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง	๔.๒	มาก
เฉลี่ยรวม	๔.๒๕	มาก

จากตารางที่ ๒.๒ แสดงให้เห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓ รองลงมาการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕

กราฟที่ ๖ แสดงความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม

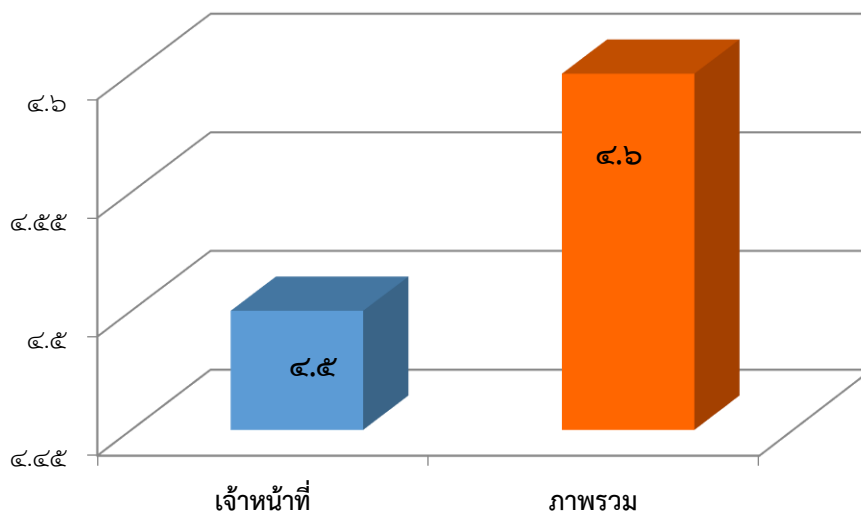
จากกราฟที่ ๖ สะท้อนให้เห็นว่า วิทยาการสามารถกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังการบรรยายและการแบ่งกลุ่มระดมสมองในระดับมาก ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เห็นควรให้วิทยาการฝึกการเป็นวิทยากรกระบวนการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๒.๓ แสดงรายการประเมินความพึงพอใจในด้านบริหารจัดการ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๔.๕	มากที่สุด
๒. ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๕๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๒.๓ แสดงให้เห็นความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕ และความเหมาะสมของภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๑

กราฟที่ ๗ แสดงความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ

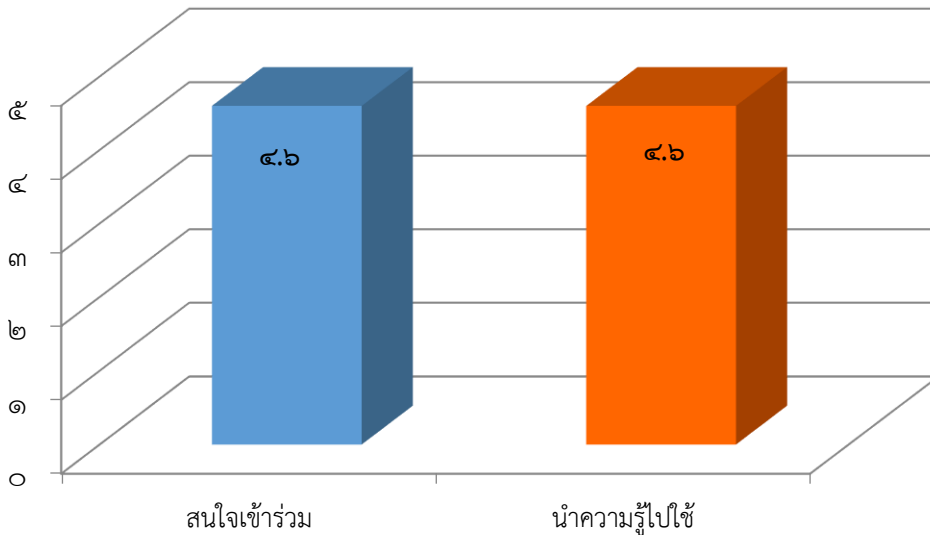
จากกราฟที่ ๗ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการในด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่และภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมในคราวต่อไป

ตารางที่ ๒.๕ แสดงรายการประเมินความพึงพอใจในการนำความรู้ไปใช้ โดยคิดเป็น ค่าเฉลี่ยจำแนกตาม รายข้อคำถาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปรความหมาย
๑. ท่านสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งต่อไป	๔.๖	มากที่สุด
๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๖	มากที่สุด

จากตารางที่ ๒.๕ แสดงให้เห็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการนำความรู้ไปใช้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในชุมชน/จังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖ ซึ่งเมื่อ พิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๒

กราฟที่ ๘ แสดงความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้

จากกราฟที่ ๘ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างมาก และพร้อมจะนำความรู้ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง

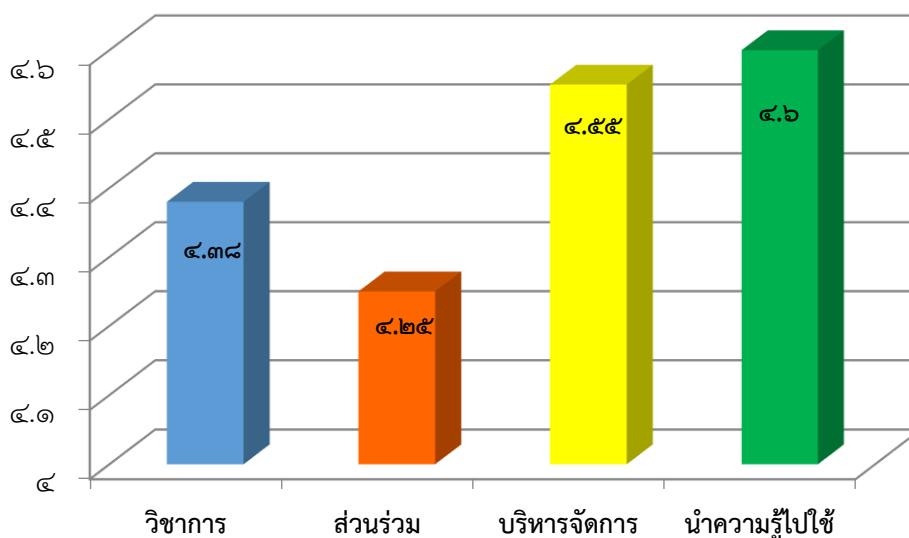
สรุปภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ ๒.๖ แสดงรายการประเมินภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยคิดเป็น ค่าเฉลี่ยจำแนกตามรายด้าน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๑. ภาพรวมความพึงพอใจด้านวิชาการ	๔.๓๘	มาก
๒. ภาพรวมความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม	๔.๒๕	มาก
๓. ภาพรวมความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ	๔.๕๕	มากที่สุด
๔. ภาพรวมความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้	๔.๖	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	๔.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๒.๖ แสดงให้เห็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ความพึงพอใจในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายฯ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖ รองลงมา มีความพึงพอใจด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ๔.๕๕ รองลงมา มีความพึงพอใจด้านวิชาการ ๔.๓๘ และมีความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม ๔.๒๕ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ มีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๕ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๙

กราฟที่ ๙ สรุปภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยครั้งนี้ เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แห่งใหม่ จำนวน ๑๐ ราย สรุปผลได้ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ และเพศชาย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ส่วนใหญ่ มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี และมีอายุ ๕๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี กับ อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมามีการศึกษาระดับระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และมีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมาอาชีพรับจ้าง อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่นๆ (แม่บ้าน) จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

๒. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจความรู้ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ของกลุ่มเป้าหมายต่อการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการและองค์ความรู้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านบริหารจัดการ และด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๕$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

๑. ด้านวิชาการและองค์ความรู้ กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความพึงพอใจต่อของเนื้อหาการบรรยาย เนื้อหาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง และความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕$) รองลงมา มีความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๓$) และความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๑$) ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านวิชาการและองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๓๘$) หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖

๒. ด้านการมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการรับฟังการบรรยาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๓$) รองลงมาการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดมสมอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒$) ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๕$) หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕

๓. ด้านบริหารจัดการ กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕$) และความเหมาะสมของภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๖$) ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕$) หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๑

๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้ กลุ่มเป้าหมายผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ไปใช้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานฯ ในครั้งต่อไป และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในชุมชน/จังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๖$) ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๖$) หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๒

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

จากการประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ พบว่า

๑. ด้านวิชาการและองค์ความรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจวิทยากรบรรยายและวิทยากรแบ่งกลุ่มระดมสมองในการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนรูปแบบเนื้อหาในการแบ่งกลุ่มระดมสมองและการบรรยายในระดับมาก ดังนั้น จึงเห็นควรให้วิทยากรแบ่งกลุ่มระดมสมองร่วมกันทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆ และฝึกการถ่ายทอดเนื้อหาให้มีความกระชับ ชัดเจน และตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และชัดเจนในประเด็นคำถามเพิ่มมากขึ้น

๒. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า วิทยากรสามารถกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังการบรรยายและการแบ่งกลุ่มระดมสมองในระดับมาก ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เห็นควรให้วิทยากรฝึกการเป็นวิทยากรกระบวนการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๓. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการในด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่และภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมในคราวต่อไป

๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ มีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างมาก และพร้อมจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง

๕. ด้านความพึงพอใจในภาพรวม พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมสานเสวนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มเป้าหมายมีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างยิ่ง และพร้อมจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของชุมชนตนเอง ดังนั้น เห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเชิญกลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานฯ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภา และสำนักงานฯ อันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมโดยรอบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ได้รับทราบถึงการดำเนินงาน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ตลอดจนเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานกับชุมชนโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ด้วย

๖. กลุ่มเป้าหมายโดยรอบอาคารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งใหม่ เห็นควรให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ได้ความรู้เป็นอย่างมาก และเห็นควรให้เพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมาย เพราะมีหลายคนให้ความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรม และมีความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย

.....

ภาคผนวก

แบบประเมิน
โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตามวิถีรัฐธรรมนูญ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐
กิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

คำชี้แจง แบบสอบถาม

๑. เพื่อให้ผู้จัดสัมมนาได้มีโอกาสรับทราบผลการดำเนินงานของตนเอง และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๒. โปรดเติมเครื่องหมาย และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ
 ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒๑ - ๓๐ ปี ๓๑ - ๔๐ ปี
 ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๑ ปี ขึ้นไป
๓. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท อื่นๆ.....
๔. ประกอบอาชีพ
 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน
 เกษตรกรรม / ประมง รับจ้าง อื่นๆ.....

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้

การประเมิน	ระดับ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านวิชาการและองค์ความรู้					
๑. ความเหมาะสมของเนื้อหาการบรรยาย และรูปแบบการแบ่งกลุ่มระดมสมอง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”					
๒. ความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบการแบ่งกลุ่มระดมสมอง “การทบทวนปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน”					
๒. ความเหมาะสมของระยะเวลาการบรรยาย					
๓. ความเหมาะสมของวิทยากรบรรยาย					
๕. ความเหมาะสมของระยะเวลาการแบ่งกลุ่มระดมสมอง					

การประเมิน	ระดับ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
ด้านการมีส่วนร่วม					
๑. การแสดงความคิดเห็นระหว่างการประชุม บรรยาย					
๒. การแสดงความคิดเห็นในการแบ่งกลุ่มระดม สมอง					
ด้านบริหารจัดการ					
๑. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่					
๒. ความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมด					
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
๑. ท่านสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งต่อไป					
๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองในชุมชน/จังหวัดของ ท่านได้					

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการจัดโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

คณะผู้จัดโครงการ ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประมวลภาพการจัดกิจกรรม

ประมวลภาพ

การจัดกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย

วันเสาร์ที่ ๒๓ - วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐

ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

การจัดกิจกรรมสานเสวนาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
วันเสาร์ที่ ๒๓ - วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๐
ณ โรงแรมรอยัลซิดดี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

นางสาวสุภาลิณี ชมะสุนทร รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กล่าวต้อนรับ

นางจเดือน สุธธิรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์
กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ

การถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง “ประชารัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”
(การสังเคราะห์ เนื้อหา รูปแบบและวิธีการ ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
ระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม)
โดย ดร.ปรีชัย ดาวอุดม และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กิจกรรมการแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อทบทวน “ปณิธานการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน”
ดำเนินการโดย ดร.ปรีชัย ดาวอุดม และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กิจกรรมนำเสนอผลการถอดบทเรียนเพื่อสร้างชุดองค์ความรู้ เรื่อง
“ประชากรรัฐกับความร่วมมือในการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย : บริบทการพัฒนาที่ยั่งยืน”
ดำเนินการโดย ดร.ปรีชัย ดาวอุดม และวิทยากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักประชาสัมพันธ์

www.parliament.go.th